ROK XXXIII. NUMER 12.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

Lwów, dnia 20 grudnia 1929

TREŚĆ:

Część urzędowa.

Część nieurzędowa.

Część urzędowa.

1.

Zasięganie opinji województwa o kandydatach na stanowiska w służbie państwowej.

Rozp. Min. W. R. i O. P. z dnia 20 listopada 1929 r. Nr. II. 25784/29.

Interpretacja art. 15 i 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r.

L. O. 2660/29. W porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i z Prezydjum Rady Ministrów Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oznajmia co następuje:

Ustęp drugi art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. Rz. P. Nr. 11, poz. 86) nie stosuje się do nauczycieli, ponieważ uzyskują oni charakter funkcjonarjuszy stałych automatycznie na mocy ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. Rz. P. z r. 1928, Nr. 47, poz. 462).

Art. 16 przytoczonego wyżej rozporządzenia z dnia 19 stycznia 1928 r. stosuje się, o ile chodzi o administrację szkolnictwa, tylko do inspektorów szkolnych.

Dyrektor Departamentu: (—) *W. Żłobicki.*

§ 15 i 16 rozp. Prezydenta Rzpltej z dnia 19 stycznia 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86.

§. 15. Przyjęcie do służby państwowej osób, podlegających przepisom o państwowej służbie cywilnej, wymaga uprzedniego zasięgnięcia opinji właściwego wojewody.

O ile chodzi o inne osoby, opinja właściwego wojewody winna być zasięgana przed uzyskaniem charakteru funkcjonarjusza stałego.

§. 16. We wszystkich działach administracji państwowej wyznaczanie funkcjonarjuszów na stanowiska samoistne lub kierownicze, z wyjątkiem funkcjonarjuszów władz centralnych, wymaga uprzednio zasięgnięcia opinji właściwego wojewody.

O ile wyznaczenie nie należy do kompetencji władzy naczelnej, może być w razie ujemnej opinji wojewody dokonane dopiero na skutek decyzji właściwego ministra.

2.

Utrata obywatelstwa polskiego.

Pismo Min. Spraw Wewn. z dn. 8 czerwca 1929 r. Nr. A. C. 7929/I (Okólnik Nr. 125)

Nr. O. 1411/29. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych niejednokrotnie już stwierdziło, że władze administracji ogólnej I. instancji, mylnie interpretując przepisy ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 44), stoją na stanowisku, że sam fakt zawarcia związku małżeńskiego przez obywatelkę polską z cudzoziemcem powoduje dla niej utratę obywatelstwa

polskiego. Zapatrywanie to oparte jest prawdopodobnie na treści art. 10 wspomnianej ustawy, gdzie mowa jest o obywatelkach polskich, które przez zamążpójście utraciły obywatelstwo polskie.

W związku z powyższem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zauważa, co następuje:

Wspomniany art. 10 normuje wyłącznie kwestję odzyskania obywatelstwa polskiego na wypadek jego utraty przez zamążpójście za cudzoziemca, nie zawiera jednak żadnych norm, dotyczących zagadnienia utraty obywatelstwa polskiego.

Zagadnienie to natomiast uregulowane zostało w art. 11 ustawy, który taksatywnie wylicza wypadki, powodujące utratę obywatelstwa.

Według tego artykułu więc traci obywatelka polska swoje obywatelstwo, jeżeli przez poślubienie cudzoziemca zgodnie z przepisami, obowiązującemi w państwie przynależności poślubionego małżonka, nabywa jego t. j. obcą przynależność państwową.

Powodem utraty obywatelstwa polskiego jest zatem w tym wypadku nabycie obcego obywatelstwa, nie zaś fakt zawarcia związku małżeńskiego.

Z tego wynika, że utrata polskiego obywatelstwa nie następuje w tych wypadkach, w których obywatelka polska przez zawarcie związku małżeńskiego z cudzoziemcem nie nabywa obcego obywatelstwa.

Ma to miejsce m. i. również w wypadkach poślubienia cudzoziemca, nieposiadającego żadnej przynależności państwowej lub osoby pozbawionej obywatelstwa polskiego, która nie nabyła innego obywatelstwa.

O powyższem należy powiadomić podległe władze administracji ogólnej.

Dyrektor Departamentu: *Weissbrod.*

3.

Termin składania sprawozdań rachunkowych.

Rozp. Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 7 listopada 1929 r. Nr. I. R. 12989/29.

Na podstawie inspekcyj finansowych, dokonywanych w kuratorjach okręgów szkolnych, Ministerstwo stwierdziło, że niektóre urzędy I-ej instancji zbyt często nie przestrzegają terminów, określonych przepisami lub wyznaczonych przez kuratorja dla składania sprawozdań rachunkowych, zwrotu list płatniczych i t. p., a nawet pomijają milczeniem otrzymywane ponaglenia w tych sprawach. Takie ignorowanie zarządzeń władz przełożonych wkracza w dziedzinę naruszania obowiązku służbowego, a ponadto uniemożliwia kuratorjom, odpowiedzialnym za całokształt gospodarki i rachunkowości podległych urzędów, należyte prowadzenie kontroli i powoduje zbędne spisywanie protokółów przez delegatów okręgowych izb kontroli.

W kilku wypadkach nieterminowy zwrot list płatniczych był spowodowany dokonanemi nadużyciami, co ujawniły dopiero późniejsze dochodzenia dyscyplinarne i karne.

Celem usunięcia tego niedopuszczalnego stanu, proszę Pana Kuratora o zarządzenie, by w wypadku, gdy podległy urząd, pomimo dwukrotnego ponaglenia, nie nadeśle w wyznaczonym terminie ani żądanej odpowiedzi,

ani usprawiedliwienia jej braku, Kuratorjum wysyłało na miejsce delegata dla zbadania sprawy i protokólarnego stwierdzenia przyczyny zalegania z odpowiedzią.

Na podstawie przedstawionego protokółu należy pociągnąć kierownika opieszałego z urzędu do odpowiedzialności porządkowej lub dyscyplinarnej w zależności od stopnia winy i o każdym takim wypadku zawiadomić Ministerstwo.

Proszę o podanie niniejszego zarządzenia do wiadomości podległych urzędów.

Minister W. R. i O. P. (—) *Sł. Czerwiński.*

Zarządzenie Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 21 listopada 1929 r. Nr. O. 2566/29.

Udzielam wszystkim radom szkolnym powiatowym (miejskiej we Lwowie) dyrekcjom państwowych gimnazjów, seminarjów oraz szkół zawodowych do wiadomości z tem, że w razie niedotrzymania terminów mimo ponagleń, zmuszone będzie Kuratorjum użyć środków, podanych przez Ministerstwo.

Szczególnie zwraca Kuratorjum uwagę na terminowe odsyłanie zrealizowanych list płatniczych, wyrachowanie się z udzielonych zaliczek rzeczowo-administracyjnych i przedkładanie sprawozdań oraz bezzwłoczne nadsyłanie wyjaśnień w sprawach poruszonych w protokołach kontroli finansowej.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Ig. Pytlakowski.*

4.

Zaliczki na potrzeby rzeczowo-administracyjne.

Rozp. Ministerstwa Skarbu z dnia 17 września 1929 r. L. D. VII. 1083/2. (Okólnik Nr. 96).

(Zmiana §. 55. Przepisów rachunkowo-kasowych).

Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Najwyższą Izbą Kontroli nadaje § 55 Przepisów rachunkowo-kasowych z 1921 r. (Monitor Polski Nr. 285 z 1921 r. Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 45, poz. 564 z 1921 r.) następujące brzmienie:

„Przy wyliczaniu się z zaliczek należy każdy wydatek usprawiedliwić oryginalnemi rachunkami (kwitami) firm lub osób, na rzecz których uskuteczniono wypłaty.

Każdy poszczególny rachunek winien odpowiadać wymaganiom § 24 Przepisów rachunkowo-kasowych i być sprawdzony w sposób podany w tym paragrafie, przyczem rachunki te, zamiast klauzuli „do wypłaty kwota ......“, należy zaopatrywać klauzulą „uznano na kwotę“ ......“.

Na każdym rachunku należy podać datę i numer asygnacji, którą zarządzono wypłatę zaliczki na te wydatki.

Dla usprawiedliwienia drobnych wydatków, szczegółowo wyliczonych, wystarcza poświadczenie naczelnika urzędu o ich istotnem wykonaniu.

Podsekretarz Stanu: *Grodyński.*

Rozp. Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 31 października 1929 r. Nr. IR. 11574/29.

Nr. O. 2493/29. Powyższe zarządzenie Ministerstwa Skarbu podaję do wiadomości i przestrzegania z następującem wyjaśnieniem:

W myśl § 54 Przepisów rachunkowo-kasowych[1]) każde asygnowanie zaliczkowe jest zapoczątkowaniem nowej zaliczki bez względu na to, czy poprzednia zaliczka była wyrachowana w całości, czy też w przeważnej części.

Notowanie nr. asygnacji na rachunkach, usprawiedliwiających wydatkowanie zaliczek w całości, nie nastręcza żadnych wątpliwości — należy notować nr. asygnacji, którą zarządzono wypłatę zaliczek na te wydatki; natomiast na rachunkach, usprawiedliwiających wydatkowanie zaliczek tylko w przeważnej części, — należy notować: na rachunkach pierwszego wyliczenia nr. asygnacji pierwszej, na rachunkach wyliczeń następnych dwa nr. asygnacyj: nr. asygnacji, którą ostatnio zarządzono wypłatę zaliczki oraz nr. asygnacji poprzedzającej tę wypłatę, ponieważ w myśl § 54 Przepisów rachunkowo-kasowych każda następna asygnacja wraz z pozostałością z poprzedniej asygnacji stanowią nową zaliczkę.

P r z y k ł a d

Data i Nr. asygnacji	Suma zaliczki	Rachunki sprawdzono i uznano na sumę	Suma pozostała do wyrachowania
2	4	7	10
4/IV as. 24	300	280[1])	20
10/V as. 36	280	260[2])	40
6/IV as. 39	260	290[3])	10
15/VII as. 46	290	300[4])	—

Na rachunkach na sumę [1]) 280 zł należy notować Nr. asygnacji 24
" " " " [2]) 260 " " " " " 36 i 24
" " " " [3]) 290 " " " " " 39 i 36
" " " " [4]) 300 " " " " " 46 i 39

Na rachunkach, usprawiedliwiających wydatkowanie dotacyj, przelewanych przez kuratorja na rachunki bieżące dyrekcyj szkół zawodowych i specjalnych, które nie odpowiadają żadnej z poszczególnych asygnacyj przelewowych, należy notować stronę i pozycję księgi kontroli dotacyjnej.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1926 r., str. 337 i z 1927 r., str. 119.

Rachunki zarówno z wydatkowania zaliczek jak i dotacyj należy zaopatrywać klauzulą „uznano na kwotę“. W celu ułatwienia pracy wydziałom administracyjnym, rachunki z wydatkowania zaliczek i dotacyj otrzymują uprzednio oddziały rachunkowe do sprawdzenia pod względem rachunkowym. Urzędnik sprawdzający rachunek obok klauzuli „sprawdzono na kwotę“ umieszcza stempel „uznano na kwotę“, pod którym to stemplem następnie daje swój akcept wydział zatwierdzający rachunek.

Wobec wprowadzonej niniejszym okólnikiem zmiany § 55 Przepisów rachunkowo-kasowych, kasowanie rachunków z wydatkowania zaliczek i dotacyj zapomocą perferatora (zarządzenie Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. IR. 3930/29 z dnia 23 marca r. b.) nie obowiązuje.

Naczelnik Wydziału: *A. Nowak.*

§ 24 Przepisów rach.-kasowych (Dz. Urz. Min. Skarbu z dnia 10 grudnia 1921 Nr. 45).

Przed wystawieniem asygnacji władza asygnująca zarządza sprawdzenie rachunków, stanowiących podstawę asygnowania i ustalenie kwoty należytości, oraz osoby uprawnionej do jej otrzymania. Na rachunkach tych winny być wskazane: imię i nazwisko (firma), adres wystawiciela rachunku, oraz jego podpis, nazwa urzędu, na rzecz którego wykonano świadczenie, paragraf i pozycja budżetu, których należytość dotyczy, podpis urzędnika sprawdzającego rachunek pod klauzulą: „sprawdzono na kwotę ......“, podpis urzędnika zatwierdzającego rachunek pod klauzulą: „do wypłaty kwota ....“; jeżeli zaś przedmiot podlega inwentaryzacji, nadto pozycja odnośnej księgi inwentarza i t. p. Na podstawie polecenia i zatwierdzonych rachunków oddział (wydział) rachunkowy sporządza asygnację, wciąga ją do księgi wystawionych asygnacji, oraz do księgi kredytów, uwidacznia w nagłówku asygnacji stronice tych ksiąg, zaświadcza na odnośnych dowodach zarówno o wystawieniu asygnacji z podaniem jej daty i numeru, jakoteż o zapisaniu jej do księgi kredytów, ewentualnie także do księgi należytości biernych i po kontrasygnowaniu asygnacji przez kierownika oddziału (wydziału) rachunkowego, przedstawia ją do podpisania kierownikowi urzędu lub jego zastępcy.

Dowody rachunkowe, na podstawie których wyasygnowano należytości, zatrzymuje oddział (wydział) rachunkowy i przechowuje je w osobnych teczkach, łącznie z nadsyłanemi przez kasę talonami zrealizowanych asygnacji.

W oddziale (wydziale) rachunkowym należy możliwie tak rozłożyć czynności, aby ten sam urzędnik, który wystawia asygnacje, nie wpisywał ich także do księgi kredytów.

5.

Wyższy szczebel z tytułu studjów wyższych.

Rozp. Min. W. R. i O. P. z dnia 23 marca 1929 r. Nr. I. Prez. 1696/29.

Nr. O. 732/29. Doszło do wiadomości Ministerstwa Skarbu, że zdarzają się wypadki przyznawania funkcjonarjuszom państwowym wyższego szczebla z tytułu studjów wyższych w grupie uposażenia, przysługującej

danemu funkcjonarjuszowi od terminu późniejszego niż 1 października 1923 (termin wejścia w życie ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska).

Wobec powyższego Ministerstwo W. R. i O. P., opierając się na okólniku Ministerstwa Skarbu z dnia 25-go kwietnia 1927 r. L: 1034/DB/2 zwraca uwagę, że zarówno z brzmienia przepisu, zawartego w ustępie ostatnim art. 100 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924), jak również z umieszczenia go w dziale postanowień przejściowych wymienionej ustawy wynika ponad wszelką wątpliwość, że przepis ten stosuje się wyłącznie do tych urzędników, etatowych pracowników kolei państwowych (art. 101 powołanej ustawy w brzmieniu ustawy z dnia 4 lutego 1925 Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 136) oraz oficerów, którzy pozostawali w służbie w dniu 1 października 1923 oraz tej grupy uposażenia, do której wymienieni zostali zaliczeni z ważnością od dnia 1 października 1923 r. na mocy postanowień art. art. 98, 99 i 100 wyżej wymienionej ustawy z dnia 9 października 1923 r.

W związku z tem Ministerstwo W. R. i O. P. zarządza, by wymiar uposażenia osób, o których wyżej wspomniano, bezzwłocznie został sprostowany. W myśl opinji Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 24 kwietnia 1928 r. L. Dz. 16509/1970/28. VI. F. 62/834 nadpłata powinna być zwrócona w pierwszym rzędzie przez interesowanego urzędnika w drodze potrąceń z uposażenia, a dopiero subsydjarnie przez osoby odpowiedzialne za zgodny z ustawą wymiar szczebla uposażenia.

Potrącanie odnośnych kwot może następować w ratach miesięcznych.

Wreszcie Ministerstwo WR. i OP., opierając się na piśmie Ministerstwa Skarbu z dnia 6 czerwca 1928 r. Nr. D. III. 1532/1 wyjaśnia, że zwrot od osób odpowiedzialnych za wymiar uposażenia nie dotyczy nadpłat, które powstały przed wydaniem okólnika Prezydjum Rady Ministrów z dnia 21 kwietnia 1925 r. (Nr. 6540/53) okólnik Ministerstwa WR. i OP. z dnia 28 kwietnia 1925 r. Nr. O. Prez. 3192/25 [1]).

Podsekretarz Stanu: (—) *St. Czerwiński.*

6.

Zaliczanie służby kontraktowej do służby stałej.

Wykładnia art. 14 o państwowej służbie cywilnej.

Okólnik Ministra W. R. i O. P. z dnia 13 maja 1929 r. Nr. I. Prez. 3137/29.

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6, Poz. 83).

Prezydjum Rady Ministrów pismem z dnia 6 maja 1929 r. Nr. 5537, skierowanem do Ministerstwa Przemysłu i Handlu, podało następującą wykładnię art. 14 ustawy o państwowej służbie cywilnej:

„Na pismo z dnia 15 grudnia 1928 r. L. O. 4882 i następne, Prezydjum Rady Ministrów wyjaśnia, że w myśl ostatniego ustępu art. 14 ustawy o państwowej służbie cywilnej przerwa pomiędzy państwową służbą kontraktową a służbą stałą uniemożliwia zaliczenie tej służby kontraktowej

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z r. 1925 r., str. 239.

do służby stałej, ponieważ przejście z pierwszej do drugiej nie może być uznane za bezpośrednie. Postanowienie ostatniego ustępu art. 14 powołanej ustawy jest postanowieniem wyjątkowem, a zatem interpretacja rozszerzająca nie może być do niego stosowana, aczkolwiek za jej przyjęciem w wypadkach konkretnych, przytoczonych przez Ministerstwo, przemawiałyby względy słuszności, ponieważ przerwa była krótka, kilkudniowa, względnie dwutygodniowa i powstała bez winy pracownika. Jednakże przyjęcie interpretacji rozszerzającej umożliwiłoby także zaliczenie służby kontraktowej mimo istnienia przerwy dłuższej n. p. kilkoletniej (bo ustawa nie daje żadnego kryterjum do ograniczenia czasu trwania przerwy), oraz mimo powstania przerwy n. p. wskutek wypowiedzenia umowy przez pracownika. Dowolnem byłoby również — zdaniem Prezydjum Rady Ministrów — przyjęcie, że przerwa nie stoi na przeszkodzie zaliczeniu służby kontraktowej, jeżeli w czasie jej trwania pracownik nie posiada żadnego zarobkowego zajęcia. Okoliczność ta bowiem ze stanowiska ustawy jest zupełnie obojętna.

Do wyjaśnienia omawianej kwestji przyczynić się może również rozważenie postanowień ustępu przedostatniego art. 14 cytowanej ustawy. Jeżeli zaliczenie służby prowizorycznej do służby stałej następuje tylko w razie uzyskania nominacji na stałe „w czasie służby prowizorycznej", to tu niewątpliwie jakakolwiek przerwa uniemożliwia zaliczenie, a odmienna interpretacja byłaby „contra legem". Niema więc powodu do korzystniejszego traktowania służby kontraktowej, niż służby prowizorycznej, zwłaszcza, że zaliczenie pierwszej jest fakultatywne (a więc bardziej ograniczone), a drugiej następuje „ipso iure".

Powyższą wykładnię podaje Ministerstwo W. R. i O. P. do wiadomości i zastosowania się.

Minister W. R. i O. P. (—) *Sł. Czerwiński.*

7.

Opłaty emerytalne.

Rozp. Min. W. R. i O. P. z dnia 22 października 1929 r. Nr. IR. 12042/29.

Nr. O. 2416/29. Przy dokonywaniu kontroli przez organa Najwyższej Izby Kontroli stwierdzono, że władze (urzędy) w różnorodny sposób wymierzają opłaty emerytalne od uposażeń funkcjonarjuszów państw., a mianowicie: niektóre władze (urzędy) stosują się wyłącznie do postanowień § 2 (ustęp 3) rozporządzenia wykonawczego do ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem (Dz. Ust. nr. 32 z 1924 r., poz. 320) [1]) i opłaty emerytalne wymierzają w punktach, przerachowując punkty na złote według ich wartości, inne zaś opierają się na zarządzeniach Ministerstwa Skarbu z dnia 16 grudnia 1925 r. L. 4876/DB. I. (p. IV) i z dnia 7 lutego 1926 r. L. 2007/DB/Em. (ustęp 1.) i opłaty powyższe obliczają nie w punktach lecz bezpośrednio w złotych.

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1924 r., str. 115.

Okazuje się przytem, że gdy w wypadkach obliczenia opłat w punktach w grę wchodzą często ułamki w punktach, są one odrzucane, względnie zaokrąglane do całości, co wpływa na wysokość wymiaru opłat.

Z uwagi na powyższe, w związku z pismem Najwyższej Izby Kontroli z dn. 21 września 1929 r. Nr. 7363/492/OR., w celu ujednostajnienia postępowania w tej sprawie, Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 9 października r. b. L. D. I. 13903/5/29 zarządziło zaniechanie przez wszystkie władze i urzędy potrącania opłat emerytalnych w punktach, a dokonywanie tego potrącenia jedynie w złotych zgodnie z okólnikami Ministerstwa Skarbu z dnia 16 grudnia 1925 r. L. 4876/DB. I. (p. IV) i z dnia 7 lutego 1926 r. L. 2007/DB. Em. (ustęp 1.).

Powyższe zarządzenie Ministerstwa Skarbu podaję do wiadomości i stosowania z nadmienieniem, że treść okólników L. 4876/DB/I oraz L. 2007/DB/Em. została podana do wiadomości za Nr. Nr. 15041/O. R./25 z dn. 19/XII. 1925 r. [1]) i O. R. 2616/26 z dn. 19/II 1926 r. [2]).

Naczelnik Wydziału: (—) *A. Nowak.*

8.

Mieszkania służbowe.

Opłaty za mieszkania służbowe różne od przepisanych norm.

Rozp. Min. Rob. Publ. z dnia 18 maja 1929 r. Dep. 3. L. Dz. X.—1060/29.

(Pismo Urzędu Wojewódzkiego Tarnopolskiego, Dyr. Rob. Publ., z dnia 30 maja 1929 r. L. D. R. P. III. 3324/29).

Nr. O. 1182/29. Wobec zapytania jednego z urzędów wojew. czy w wypadkach, gdzie przydzielone funkcjonarjuszowi państw. mieszkanie służbowe jest mniejsze od norm ustalonych dla danej dystynkcji służbowej przez odnośne Ministerstwo w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu, możnaby pobierać opłaty mniejsze od dodatku mieszkaniowego, przez odnośnego funkcjonarjusza otrzymywanego, Ministerstwo Robót Publicznych wyjaśnia, że ponieważ przeznaczeniem „dodatku mieszkaniowego", jak wynika z jego nazwy, jest pokrycie właśnie wydatków na mieszkania, zajmowane przez funkcjonarjuszów państwowych, słusznem jest, ażeby Skarb Państwa w razie przeznaczenia funkcjonarjuszowi mieszkania służbowego, w którem obowiązany jest mieszkać z tytułu obowiązków służbowych, potrącił sobie kwotę przeznaczoną na opłatę mieszkania.

W myśl § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 października 1924 r. o opłatach za mieszkania zajmowane przez funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych w budynkach państwowych, przez

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1926 r. str. 9 i nast. (uposażenie od stycznia 1926 r.).

[2]) Tym okólnikiem (Kur. O. S. Lw. L. O. 543/26) zarządziło Ministerstwo WR. i OP. aby przedkładane na skutek zarządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 4/XII 1924 r. Nr. 14664/DB/Em (okól. Min. W. R. i O. P. z dnia 27/XII 1924 Nr. 11395/F./24) przez kuratorja wykazy pobranych opłat emerytalnych opiewały w złotych, a nie w punktach.

Skarb Państwa wynajętych lub administrowanych (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 849 [1]), funkcjonarjusze, którzy z tytułu służby mieszkają w przydzielonych im mieszkaniach służbowych i opłacają za te meszkania komorne w wysokości dodatku mieszkaniowego, im przysługującego na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 lipca 1924 r. w sprawie dodatku na mieszkanie (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 673), przeto potrącana opłata za mieszkanie służbowe, bez względu na ilość i jakość pomieszczeń, wchodzących w skład takiego mieszkania, nie powinna przewyższać dodatku mieszkaniowego, otrzymywanego przez danego funkcjonarjusza.

Zgodnie z powyższem rozmiary przydzielonych mieszkań służbowych powinny odpowiadać rozmiarom ustalonym listami mieszkań służbowych przez poszczególne Ministerstwa w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu, gdyby natomiast z tych czy innych względów nie można było przydzielić mieszkania w ustalonych rozmiarach, to ta okoliczność nie może powodować zwiększenia lub zmniejszenia oplat za mieszkanie służbowe.

Podsekretarz Stanu: *N. Górski.*

Opłacanie przez Skarb Państwa świadczeń mieszkaniowych.

Rozp. Min. Rob. Publ. z dnia 28 lutego 1929 r. L. III. 560.

(Pismo Urzędu Wojewódzkiego Tarnopolskiego, Dyr. Rob. Publ., z dnia 9 marca 1929 r. L. D. R. P. III.—1772/29).

L. O—497/29. W myśl artykułu 7 ustawy z dnia 11 kwietnia 1924 r. o ochronie lokatorów (Dz. Ust. Nr. 39, poz. 406) oraz § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 października 1924 r. o opłatach za mieszkania, zajmowane przez funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych w budynkach państwowych, przez Skarb Państwa wynajętych lub administrowanych (Dz. Ust. Nr. 90, poz. 849), z chwilą dojścia komornego za mieszkania, zajmowane we wspomnianych domach, do 75% podstawowego komornego Skarb Państwa obowiązany jest ponosć całkowite koszty świadczeń, przewidzianych w art. 7, ust. 1, wspomnianej ustawy, które uprzednio w stosownych częściach pokrywali lokatorzy. Koszty te Mnisterstwo Robót Publicznych poleca całkowicie pokrywać z budżetu M. R. P., a to dla mieszkań jednopokojowych z dniem 1 października r. b. (gdy komorne wynosić będzie 75% podstawowego komornego), zaś dla wszystkich innych mieszkań z dniem 1 stycznia bieżącego 1929 roku, przyczem równocześnie uchyla się poprzednie zarządzenia Ministerstwa Robót Publicznych w omawianej sprawie.

Zarazem Ministerstwo Robót Publicznych podkreśla konieczność przestrzegania jak najdalej idącej oszczędności w wydatkach na administrację domów, znajdujących sie w zarządzie Panów Wojewodów, ograniczając się do wydatków rzeczywiście niezbędnych.

Za Ministra (—) *K. Górski*, Podsekretarz Stanu.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1929 r., str. 294, pod linją.

9.

Wykonanie regulaminu dla zarządców budynków państwowych.

(Pismo Urzędu Wojewódzkiego Lwowskiego, Dyrekcji Robót Publicznych, z dnia 27 kwietnia 1929 r. L. D. R. P. III.—1812 ex 1929).

Okólnikiem tut. z dnia 27 marca 1928 r. L. III. 149/28 intymowano okólnik Ministerstwa Robót Publicznych z 7 stycznia 1928 L. X.—3417 w sprawie regulaminu dla zarządzających domami państwowemi [1]).

Wedle § 4 tegoż regulaminu winni zarządcy odnośnych budynków przedkładać tu perjodyczne sprawozdania, przewidziane tymże paragrafem, zaś wedle § 5 składać władzy budowlanej II. instancji, t. j. Dyrekcji Robót Publicznych, wyczerpujące, niezwłoczne sprawozdania o wszelkich zmianach, zaszłych w użytkowaniu gmachów a więc i o zmianach w osobach użytkowców mieszkań.

Mimo upływu zakreślonego w § 4 terminu żaden z zarządów nałożonemu nań obowiązkowi nie uczynił zadość, udaremniając w ten sposób przeprowadzenie kontroli nad racjonalnym zarządem budynkami oraz ewidencję użytkowców mieszkań i potrzeb remontowych, związanych z konserwacją gmachów państwowych.

Kuratorjum zechce przeto zarządzić podległym organom, będącym zarazem zarządcami budynków, by stosowały się ściśle do wspomnianego regulaminu i przedłożyły tu w możliwie najkrótszym czasie przewidziane regulaminem wykazy i sprawozdania w toku instancji t. j. przez państwowe zarządy architektoniczno-budowlane, stanowiące władze budowlane I. instancji M. R. P.

Odnośnie do budynków przez Skarb Państwa wynajętych uprasza się o podanie tu nazwisk i charakteru urzędowego użytkowników tych mieszkań jakoteż czasu, od którego dany lokal zajmują.

O wydanych w powyższej sprawie zarządzeniach uprasza się zawiadomić tut. Urząd Wojewódzki — Dyrekcję Robót Publicznych.

Dane powyższe mają posłużyć do zrekonstruowania i uzupełnienia prowadzonego już katastru mieszkań, który wskutek nieprzedkładania częściowo albo i zupełnie przedmiotowych sprawozdań oraz zawiadomień o ruchu lokatorów, nie może dać dziś należytego obrazu gospodarki przy zarządzie budynkami.

Wojewoda (—) *Gołuchowski.*

Nr. O—959/29. Do zarządzenia niniejszego zechcą Dyrekcje państwowych zakładów naukowych oraz rady szkolne powiatowe ściśle się zastosować.

Naczelnik Wydziału: *Dr. M. Mendys.*

10.

Wynagrodzenie zarządców budynków państwowych.

Rozp. Min. Robót Publ., Depart. 3, z dnia 30 października 1929 r. L. Dz. X. 2611/29.

L. O. 434/29. Ministerstwo Robót Publicznych oznajmia, że w związku z wprowadzeniem w życie regulaminu dla zarządzających domami państwowemi [1]), obarczającego zarządzających zwiększonemi czynnościami zarzą-

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1928 r., str. 302/310.

dowemi, dopuszczalne jest wynagrodzenie za te czynności sprawowane przez funkcjonarjuszów państwowych w godzinach pozabiurowych w wysokości zależnej od lokalnych warunków pracy, nie przewyższającej jednak 5% ogólnych wpływów czynszowych zarządzanego budynku. Otrzymujący to wynagrodzenie, żadnego innego ani w gotówce, ani w naturze, ani w formie ulgowego czynszu, ani zresztą w żadnej innej formie za zarząd domów pobierać nie może.

Koszty wynagrodzenia za zarząd winny być pokrywane z budżetu resortu dany budynek użytkującego po myśli stanowień przedostatniego ustępu § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 1924 roku (Monitor Polski Nr. 111 ex 1924, poz. 319) [2]).

11.

Pomoc lekarska.

Sanatorja (zakłady lecznicze).

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na podstawie § 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 1926 r. o państwowej pomocy lekarskiej Dz. U. R. P. Nr. 95, poz. 555, uznało jako nadające się do leczenia funkcjonarjuszów państwowych i członków ich rodzin.

1) rozporządzeniem z dnia 19 czerwca 1929 r. Nr. Z. O. 2379/29 zakład dr. E. Łukasiewicza w Warszawie (L. O. 1604/29).

2) rozporządzeniem z dnia 9 lipca 1929 r. Nr. Z. O. 2188/29 zakład „Sanato“ w Zakopanem, będący własnością Związku Pracowników Państwowych Telegrafów i Telefonów Rzpltej Polskiej (L. O. 1639/29).

3) rozporządzeniem z dnia 11 lipca 1929 Nr. Z. O. 2336/29 zakład leczniczy „Policyjny Dom Zdrowia“ w Busku (L. O. 1694/29).

4) rozporządzeniem z dnia 29 maja 1929 r. Nr. Z. O. 1990/29 zakład leczniczy dla dzieci w Ciechocinku p. n. Sanatorjum św. Tadeusza.

Z warunkami przyjęcia zaznajomi funkcjonarjusza państwowego lekarz umówiony państwowej pomocy lekarskiej, przekazujący chore dziecko do tego sanatorjum (L. O. 1647/29).

5) rozporządzeniem z dnia 19 lipca 1929 r. Nr. Z. O. 1736/29 zakład św. Józefa w Poznaniu jako nadający się do leczenia dzieci funkcjonarjuszów państwowych.

Lekarze umówieni dla państwowej pomocy lekarskiej, przekazujący dziecko do tego zakładu, powinni pouczyć rodziców, że ich obowiązkiem jest porozumieć się z zakładem co do warunków pobytu, wolnego miejsca i czasu, kiedy dziecko należy przewieźć do zakładu (L. O. 1741/29).

Pomoc dentystyczna.

Urząd Wojewódzki Lwowski okólnikiem z dnia 6 sierpnia 1929 r. L. Z. 3035/29 do wszystkich starostw województwa lwowskiego zawiadomił, że

---

[2]) Cytowany ustęp brzmi dosłownie: „Koszta zarządu budynku ponoszą pomieszczone w nim urzędy w stosunku do zajmowanych części budynku.

z dniem 20 sierpnia 1929 r. zamknięto Przychodnię dentystyczną w ambulatorjum województwa.

Funkcjonarjusze państwowi i członkowie ich rodzin będą jednak przyjmowani w domu pp. lekarzy dentystów dr. Bruchnalskiego Gustawa (ul. Halicka L. 19. II p. od godz. 13—17) i dr. Lewandowskiego Kazimierza (pl. Halicki L. 7. od godz. 12 do 15) za opłatami, podanemi w specjalnym cenniku (L. O. 1740/29).

Leczenie solluxem.

Urząd Wojewódzki Lwowski okólnikiem z dnia 5 sierpnia 1929 r. L. Z. 3024/24 do wszystkich starostw województwa lwowskiego zawiadomił, że z dniem 15 sierpnia 1929 r. uruchomiono w ambulatorjum państwowej pomocy lekarskiej leczenie naświetlaniami miejscowemi przy pomocy lampy Sollux.

Koszt poszczególnego naświetlania wynosi 2 zł, które uiszcza się w kancelarji Wydziału Zdrowia Publicznego Urzędu Wojewódzkiego (L. O. 1742/29.

12.

Ulgi przejazdowe dla pracowników państwowych.

Okólnik Ministra W. R. i O. P. z dnia 19 marca 1929 r. Nr. I. Prez. 1790/29. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 5, poz. 62).

Ministerstwo Komunikacji, okólnikiem z dnia 10 grudnia 1928 r. Nr. III. Ou. 11532/28 wydało następujące zarządzenia w sprawie stosowania ulg przejazdowych dla pracowników państwowych:

„Wobec wynikłych wątpliwości w stosowaniu przepisu art. 2, ust. 2, rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dnia 20 czerwca 1920 r. w sprawie ulg w opłatach na przejazd kolejami żelaznemi pracowników państwowych (Monitor Polski Nr. 147) Ministerstwo Komunikacji wyjaśnia:

Do nabywania okresowych biletów ulgowych (miesięcznych, sezonowych i rocznych), przewidzianych art. 2, ust. 2, wyżej cytowanego rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych, mają prawo ci „nieetatowi“ pracownicy urzędów i instytucyj państwowych, których uposażenie według przepisów obecnych jest unormowane ustawą z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924), z wyjątkiem wojska, oraz ustawą z dnia 5 grudnia 1923 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107).

Pod pojęcie zaś „nieetatowych“ pracowników podpadają te osoby, które zostały zamianowane nie na stałe, lecz do odwołania oraz te (pracownicy kontraktowi), z któremi została zawarta umowa według wzoru, ustalonego okólnikiem Prezydjum Rady Ministrów z dnia 3-go września 1924 r. Nr. 10769.

W razie więc wątpliwości co do uprawnień danej osoby do korzystania z ulgowego biletu okresowego należy wymagać, by zaświadczenie odnośnej władzy o zamieszkiwaniu poza miejscem urzędowania, zawierało również potwierdzenie, że uposażenie danej osoby unormowane jest ustawą

z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) względnie ustawą z dnia 5 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107).

Równocześnie znosi się wszelkie sprzeczne z niniejszem okólniki i zarządzenia".

Za Ministra W. R. i O. P. (—) *Sł. Czerwiński*, Podsekretarz Stanu.

13.

Wynagrodzenie niższych funkcjonarjuszów państwowych za pracę w niedzielę i święta.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 2 kwietnia 1929 r. Nr. II—3826/29 do dyrekcyi państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów i kursów nauczycielskich oraz szkół zawodowych.

Ministerstwo W. R. i O. P. rozporządzeniem z 8 marca 1929 Nr. II. 1426/29 w uzupełnieniu swego rozporządzenia z 9 lutego 1928 Nr. O. Prez. 740/28 (Dz. Urz. Min. WR. i OP. Nr. 2/195, poz. 38 — Dz. Urz. Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 12 z 1928 r., str. 507) wyjaśnia, że cytowane rozporządzenie (Nr. O. Prez. 740/28) zgodnie z postanowieniami punktu 2, art. 101, ustawy o cywilnej służbie państwowej z dnia 17 lutego 1922 (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164) dozwala na przyznawanie funkcjonarjuszom niższym odpowiedniego wynagrodzenia za pracę w niedzielę i święta w tym wypadku, gdy ci funkcjonarjusze pełnią służbę w niedzielę i święta przez czas przepisany normalnie w dniu powszednim a więc za pełny ośmiogodzinny dzień pracy.

Nadto Kuratorjum przypomina, że woźnego szkolnego, zatrudnionego w niedzielę lub święto przez pełnych ośm godzin w zakładzie szkolnym, winna dyrekcja w tygodniu następującym po tej niedzieli lub święcie zwolnić od służby na jeden dzień powszedni.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Ig. Pytlakowski* wr.

14.

Przepisy o praktycznym egzaminie na nauczyciela publ. szkół powszechnych.

Rozp. Kuratorjum Okr. Szk. Lw. z dnia 7 listopada 1929. Nr. I. KN. 6066/29.

W związku z wprowadzeniem w życie Przepisów o praktycznym egzaminie na nauczyciela publicznych szkół powszechnych, wydanych zarządzeniem Ministra W. R. i O. P. z 14 grudnia 1928 Nr. I. 7702/28 (Dz. Urz. Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 3 z 1929 r., str. 114 i nast.), zechcą PP. Inspektorowie w wykonaniu § 7 Przepisów wezwać podległe nauczycielstwo do przedkładania podań zarówno co do formy zewnętrznej jak i co do treści jak najstaranniej przygotowanych. Podania, nie odpowiadające tym warunkom, należy zwracać interesowanym do uzupełnienia względnie poprawienia, przesyłać zaś do prezesów komisyj tylko podania należycie sporządzone. Do podań tych należy dołączać aż do dalszego zarządzenia nie oryginał, lecz tylko potwierdzony odpis wykazu kwalifikacyjnego kandydata.

W sprawie rodzaju egzaminu należy proponować odbycie egzaminu na podstawie postanowień § 1 a. w miarę możności, z reguły zaś wszędzie tam, gdzie da się złożyć komplet egzaminacyjny z trzech osób, mieszkających w miejscowości, w której zajmuje posadę nauczycielską kandydat, przystępujący do egzaminu lub w jego pobliżu.

Równocześnie należy zwrócić uwagę interesowanych nauczycieli, że obok spisu wymienionych w § 6 d. książek muszą podać zupełnie dokładny — z wyszczególnieniem wydań — wykaz wszystkich podręczników szkolnych, używanych przez nich w danym roku w klasach, w których uczą.

Celem ułatwienia zaznajomienia się z charakterem egzaminu praktycznego ogłosiło Kuratorjum w nr. 11. Dz. Urz. Kur. O. S. Lw., str. 436, referat p. dyrektora Kopacza, odczytany w dniu 4 listopada b. r. na konferencji prezesów wszystkich komisyj egzaminacyjnych w okręgu.

Z treścią tego referatu winni się dokładnie zapoznać interesowani nauczyciele, oraz pp. Inspektorowie, którzy w czasie dokonywanych wizytacyj zechcą się żywo interesować sprawą przygotowywania się nauczycieli do egzaminu, nie szczędząc im szczegółowych rad i wskazówek. Szczególny nacisk należy przytem położyć na stałe i systematyczne opracowywanie pisemne konspektów (planów) lekcyjnych, które mają między innemi posłużyć kompletom egzaminacyjnym, jako jedne z podstaw do oceny pracy i przygotowania nauczyciela.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Ig. Pytlakowski.*

15.

Kwalifikacje zawodowe do nauczania w szkołach powszechnych specjalnych

Rozp. Min. W. R. i O. P. z dnia 15 czerwca 1929 r. Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 405 [1]).

Na podstawie art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 258)[2]) zarządzam co następuje:

§ 1. Osoby, nauczające w szkołach powszechnych specjalnych, tj. przeznaczonych dla dzieci głuchoniemych, ociemniałych i psychicznie anormalnych (upośledzonych umysłowo lub moralnie) dzielą się na nauczycieli i instruktorów.

§ 2. Kwalifikacje zawodowe do nauczania w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych specjalnych posiada nauczyciel, który oprócz kwalifikacyj zawodowych do nauczania w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych, określonych w art. 1 i 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 258), uzyskał dyplom Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej w Warszawie.

§ 3. Nadto kwalifikacje zawodowe do nauczania w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych specjalnych śpiewu i muzyki, rysunków, robót ręcznych, gospodarstwa domowego, ćwiczeń cielesnych, języka obcego, względnie innego przedmiotu oznaczonego przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego mogą uzyskać osoby, które posiadają kwa-

[1]) Z dnia 8 lipca 1929 r.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1928 r., str. 139.

lifikacje przewidziane w ustępie drugim art. 1, lub w art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 258) po stwierdzeniu, że uczyły w szkołach specjalnych co najmniej dwa lata z ogólną oceną nie niższą, niż zadowalającą.

Przyznawanie kwalifikacyj w tych przypadkach zastrzeżone jest Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 4. Kwalifikacje zawodowe do nauczania w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych specjalnych nauki rzemiosł i wykonywania takich rodzajów pracy, które wymagają zdobycia niezbędnych wiadomości teoretycznych oraz nabycia biegłości i wprawy, jak również specjalnych przedmiotów zawodowych wraz z ćwiczeniami, zaliczonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do tej kategorji przedmiotów, posiada osoba, mająca kwalifikacje wymienione w art. 18—25 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych do nauczania w szkołach zawodowych (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 271)[1]).

§ 5. Kwalifikacje instruktorskie do nauczania zawodu w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych specjalnych posiada osoba, mająca kwalifikacje wymienione w art. 26—28 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych do nauczania w szkołach zawodowych (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 271).

§ 6. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może w wyjątkowych wypadkach przyznać kwalifikacje zawodowe do nauczania w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych specjalnych osobom, posiadającym inne niż wymienione w §§ 2—5 przygotowanie do zawodu, jeżeli pracowały co najmniej dwa lata w szkołach specjalnych, a praca ta uznana została za wybitną.

§ 7. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może w wyjątkowych wypadkach zezwalać na zatrudnienie osób nieposiadających kwalifikacyj zawodowych do nauczania w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych specjalnych, jednakże nie dłużej, niż do końca trzeciego roku szkolnego od daty zatrudnienia danej osoby.

§ 8. Kwalifikacje zawodowe do nauczania i kwalifikacje instruktorskie określone niniejszem rozporządzeniem są zarazem kwalifikacjami zawodowemi, wymaganemi do ustalenia w państwowej służbie nauczycielskiej w myśl art. 8 i 146 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli, której tekst jednolity ogłoszony został w załączniku do rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i Ministra Rolnictwa z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 462).

Przepisy przejściowe.

§ 9. Za posiadających kwalifikacje zawodowe do nauczania w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych specjalnych oraz do ustalenia uważa się nauczycieli, którzy do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia uzyskali:

a) dyplom b. Państwowego Instytutu Fonetycznego im. Jana Siestrzyńskiego w Warszawie, albo

b) świadectwo z ukończenia b. Państwowego Seminarjum Pedagogiki Specjalnej w Warszawie, albo

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1928 r., str. 265.

c) świadectwo z ukończenia w 1921 r. b. Państwowego Kursu Seminaryjnego w Warszawie dla nauczycieli szkół specjalnych, albo

d) dyplom uzyskany po złożeniu egzaminu państwowego dla nauczycieli głuchoniemych według regulaminu, zatwierdzonego przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego albo

e) świadectwo z egzaminów złożonych na Państwowym Kursie dla nauczycieli dzieci małozdolnych i z wadami charakteru, odbytym w Warszawie w 1919/20 roku szkolnym, albo

f) świadectwo z egzaminu na nauczyciela w zakładach dla głuchoniemych, uzyskane według regulaminu egzaminów dla nauczycieli i nauczycielek zakładów dla głuchoniemych, wydanego przez Pruskiego Ministra Spraw Duchownych i Oświaty dnia 20 grudnia 1911 r. (Z. Bl. d. U. V. Nr. 220), lub świadectwo z egzaminu na przełożonego zakładu dla głuchoniemych na podstawie takiegoż regulaminu z dnia 20 grudnia 1911 r. (Z. Bl. d. U. V. Nr. 224), albo

g) świadectwo z egzaminu na nauczyciela zakładu dla ociemniałych, uzyskane według regulaminu egzaminów dla nauczycieli zakładów dla ociemniałych, wydanego przez Pruskiego Ministra Spraw Duchownych i Oświaty dnia 12 maja 1912 r. (Z. Bl. d. U. V. Nr. 477) lub świadectwo z egzaminu na przełożonego zakładu dla ociemniałych na podstawie takiegoż regulaminu z dnia 12 maja 1912 r. (Z. Bl. d. U. V. Nr. 481), albo

h) świadectwo z egzaminu na nauczyciela szkół pomocniczych (Hilfsschulen), uzyskane według regulaminu wydanego przez Pruskiego Ministra Spraw Duchownych i Oświaty dnia 1 października 1913 r. (Z. Zb. d. U. V Nr. 799), albo

i) świadectwo egzaminów kwalifikacyjnych dla nauczycieli dzieci ciemnych, głuchoniemych, umysłowo upośledzonych i zaniedbanych, uzyskane na mocy art. 5 przepisów, dotyczących egzaminów kwalifikacyjnych dla nauczycieli szkół ludowych pospolitych i wydziałowych w Galicji, wydanych na podstawie galicyjskiej ustawy krajowej z dnia 12 lipca 1907 r. (austr. Dz. u. kraj. Nr. 101), lub na mocy art. V. Przepisów Ministra Wyznań i Oświaty w Wiedniu z dnia 31 lipca 1886 r. Nr. 6033 (Dziennik Rozporządzeń Ministerjalnych z 1886 r. Nr. 52), albo

k) świadectwo nauczycielskie, zawierające także kwalifikacje do udzielania nauki głuchoniemym i ociemniałym na podstawie praktyki i egzaminu w Instytucie Głuchoniemych i Ociemniałych w Warszawie.

§ 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister W. R. i O. P. (—) *St. Czerwiński.*

16.

Legitymacje nauczycieli szkół powszechnych.

Okólnik Kur. O. S. Lw. z dnia 7 listopada 1929 r. Nr. O. 2478/29.

Rozporządzeniem P. Ministra W. R. i O. P. z dnia 31 maja 1929 r. Nr. O. Prez. 7144/29 (Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. Nr. 8 z 1929 r.) przyznane zostało inspektorom szkolnym powiatowym prawo wydawania etatowym nauczycielom publicznych szkół powszechnych legitymacyj, uprawniających do zniżek kolejowych, z obowiązkiem wykazywania w legitymacjach miejsca

służbowego zatrudnienia nauczycieli i zmieniania legitymacyj przy przeniesieniach.

Na liczne zapytania podaje się następujące wytyczne, których należy przestrzegać:

Forma legitymacyj musi być jednolita. Prezydjum Rady Ministrów rozporządzeniem z dnia 11 grudnia 1919 r. Nr. 14824/19 ustaliło, że legitymacja winna być oprawiona w okładkę koloru czarnego, z wytłoczonym na zewnętrznej stronie orłem państwowym. Wewnętrzna strona okładki ma zawierać obramowanie na fotografję, formatu wizytowego. Otwór obramowania wynosić ma w świetle $5^1/_2 \times 7^1/_2$ cm. Fotografja ma być opatrzona własnoręcznym na niej podpisem właściciela i odpowiedniej wielkości stemplem urzędu wystawiającego legitymację. Podpis właściciela i stempel muszą być widoczne. Pod podpisem wystawiającego legitymację winien być umieszczony napis czerwonym drukiem tej treści: „Na przejazd kolejami państwowemi 50% zniżki w klasie II i niższej. W myśl na wstępie cytowanego rozporządzenia inspektoraty, wydając legitymację, muszą podawać miejsce służbowe uprawnionych nauczycieli i zmieniać przy przeniesieniach.

Legitymacje powyżej określonego typu, przysługują czynnym nauczycielom stałym i tymczasowym [1]) publicznych szkół powszechnych. Prawo korzystania z 50% zniżki na kolejach państwowych przysługuje również nauczycielom pozostającym na bezpłatnym urlopie [2]).

Nie mają natomiast prawa do legitymacyj urzędniczych nauczyciele kontraktowi, za remuneracją, mianowani na zastępstwo (na pewien okres czasu), jeżeli istnieje pewność, że po upływie zastępstwa nie będzie nadaną inna posada, tudzież nauczycielki przeniesione w stan pozasłużby [3]).

Inspektoraty są obowiązane do prowadzenia ścisłej ewidencji wydanych legitymacyj. Dotyczący wykaz winien zawierać: 1. numer porządkowy, 2. numer legitymacji, 3. datę wystawienia legitymacji, 4. imię i nazwisko właściciela legitymacji, 5. jego stanowisko służbowe, 6. datę prolongowania, 7. oznaczenie roku kalendarzowego, na który dokonano przedłużenia ważności legitymacji.

Duplikat legitymacji można wydać tylko po poprzedniem ścisłem stwierdzeniu okoliczności, wśród których nastąpiła utrata legitymacji. O zgubie należy zawiadomić właściwą dyrekcję kolei państwowych, podając jej numer legitymacji, klasę na którą opiewała, imię i nazwisko i charakter służbowy właściciela i władzę, która ją wydała, oraz zawiadomić właściwy terytorjalnie urząd policji państwowej. Nadto zażądać należy od uprawnionego ogłoszenia zguby na własny koszt w „Monitorze Polskim" oraz we właściwym wojewódzkim dzienniku urzędowym. Po dopełnieniu dopiero tych formalności można wydać nową legitymację, opatrzoną nowym numerem porządkowym ogólnej ewidencji.

---

[1]) Rozp. Min. W. R. i O. P. z dn. 8 marca 1923 r. L. 1556/I (Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1923 r., str. 198).

[2]) Rozp. Min. W. R. i O. P. z dnia 10 listopada 1927 r. Nr. I. 18777/27 (Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1928 r. str., 10).

[3]) Rozp. Min. W. R. i O. P. z dn. 27 lutego 1927 Nr. I. 3031/27 (Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1927 r., str. 118)

Nauczycielom zwolnionym, lub opuszczającym służbę, należy legitymacje odbierać. Za nieodebrane legitymacje odpowiada władza zwalniająca.

Okólnik niniejszy nie dotyczy nauczycieli przeniesionych w stan spoczynku, co zresztą jasno wynika z cytowanego na wstępie rozporządzenia.

Z chwilą otrzymania niniejszego okólnika należy zaniechać przedkładania Kuratorjum O. S. L. wniosków o wydanie legitymacyj nauczycielom.

Potrzebny zapas książeczek nabywać mogą inspektoraty w Państwowem Wydawnictwie Książek Szkolnych we Lwowie (ul. Kurkowa L. 21), przyczem zauważa się, że koszt jednej książeczki nie powinien przekraczać kwoty 2 zł.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Ig. Pytlakowski* wr.

17.

Tytuł „profesora".

Rozporządzenie Min. W. R. i O. P. z 21 września 1929 r. Nr. II. 21892/29.

Interpretacja ustępu końcowego art. 8 ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli.

L. II. 14871/29. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wyjaśnia, że nauczycielom szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich, wykazującym się tylko dyplomem uproszczonego egzaminu państwowego, przewidzianego w art. 7 ustawy z dnia 26 września 1922 r., dotyczącej kwalifikacyj zawodowych do nauczania w wymienionych szkołach, w brzmieniu zmienionem ustawą z dnia 16 lipca 1924 (Dz. U. R. P. z r. 1924 Nr. 92, poz. 864) i ustawą z dnia 12 stycznia 1929 (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 59)[1], nie przysługuje prawo otrzymania tytułu „profesora" w myśl art. 8 ustawy z dnia 1 lipca 1926 o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 530), zmienionej rozporządzeniem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927 (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 592), ponieważ nauczycieli tych nie można uważać za posiadających studja wyższe zakończone przepisanemi egzaminami, jak tego żąda cytowana ostatnio ustawa [2]).

Dyrektor Departamentu: *Wł. Żłobicki* wr.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. str. 179.

[2]) Patrz Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1927 r., str. 441.

Organizacja szkół.

Szkoły powszechne.

P. Kurator O. S. Lw. rozporządzeniem z dnia 13 listopada 1929 Nr. I. 39847/29 udzielił Prywatnej 1-kl. Szkole Powszechnej z niemieckim językiem nauczania w Ugartsbergu prawa publiczności na rok szkolny 1929/30.

Szkolnictwo zawodowe.

P. Kurator O. S. Lw. udzielił zezwolenia:

1) rozporządzeniem z dnia 29 października 1929 r. Nr. III. 5084/29 Towarzystwu Szkół Zawodowych w Rozwadowie n. S. na otwarcie i pro-

wadzenie w Rozwadowie, w lokalu szkoły handlowej, prywatnego kursu pod nazwą: Kurs Handlowy Towarzystwa Szkół Zawodowych w Rozwadowie n. S.

2) rozporządzeniem z dnia 4 listopada 1929 r. Nr. III. 5156/29 Towarzystwu Popierania Szkolnictwa Zawodowego i Kursów Zawodowych w Tarnopolu na otwarcie i prowadzenie w Tarnopolu prywatnych kursów zawodowych dla przemysłu metalowego i obsługi maszyn pod nazwą: Kursy Zawodowe dla Przemysłu Metalowego i Obsługi Maszyn Towarzystwa Popierania Szkolnictwa Zawodowego i Kursów Zawodowych w Tarnopolu.

3) rozporządzeniem z dnia 18 listopada 1929 r. Nr. III. 5279/29 Towarzystwu Szkoły Grafiki i Przemysłu Graficznego we Lwowie (ul. Łyczakowska 75) na otwarcie i prowadzenie we Lwowie w gmachu Miejskiego Muzeum Przemysłu Artystycznego przy ul. Hetmańskiej prywatnego kursu dokształcającego dla pracowników zawodu drukarskiego pod nazwą: Kurs Zawodowy dla Drukarzy we Lwowie.

Ruch służbowy.

Kuratorjum O. S. Lw.

P. Minister W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 16 października 1929 r. Nr. I Prez 4557/29 powierzył p. Janowi Chmaji, nauczycielowi gimnazjum IX im. K. Brodzińskiego we Lwowie, pełnienie obowiązków wizytatora szkół w Kuratorjum O. S. Lw.

Pan Minister W. R. i O. P. zamianował referendarzy VIII. st. sł. w Kuratorjum O. S. Lw.:

1) rozporządzeniem z dnia 30 października 1929 r. Nr. I. Prez. 6325/29 p. Stanisława Lasiotę,

2) rozporządzeniem z dnia 22 października 1929 r. Nr. I Prez. 6294/29 p. Tomasza Humelicza,

3) rozporządzeniem z dnia 22 października 1929 Nr. I. Prez. 6295/29 p. Maurycego Holzera — referendarzami VII stopnia służbowego w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego.

P. Kurator O. S. Lw. stosownie do rozporządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 22 października 1929 r. Nr. II. 26811/29 powierzył p. Marji Germanównie, nauczycielce I seminarjum nauczycielskiego żeń. we Lwowie, pismem z dnia 31 października 1929 r. Nr. O. 2413/29 pracę instruktorską w zakresie wychowania fizycznego w ochronkach okręgu szkolnego lwowskiego na rok szkolny 1929/30.

P. Kurator O. S. Lw. rozporządzeniem z dnia 31 października 1929 r. Nr. O. 2447/29 przyjął p. Wiktora Wendorffa, kontraktowego urzędnika Kuratorjum O. S. Lw., do służby w Kuratorjum O. S. Lw. w charakterze praktykanta.

Szkolnictwo powszechne.

Mianowani: Brykajło Michał, kierownikiem 3-kl. szkoły w Kadobnej (Kałusz); Dmytrykówna Olga, kierowniczką 2-kl. szkoły w Sapahowie (Stanisławów); Flisowska Marja, kierowniczką 2-kl. szkoły w Łężanach (Krosno); Ilnicki Jan, kierownikiem 7-kl. szkoły w Czernelicy (Horodenka); Jaworska Stefanja, kierowniczką 2-kl. szkoły w Siemikowcach (Stanisławów); Kaczmar Grzegorz, kierownikiem 5-kl. szkoły w Starzawie (Mościska); Kosińska Marja, kierowniczką 5-kl. szkoły w Załukwi (Stanisławów); Niedzielska Marja, kierowniczką 7-kl. szkoły żeńskiej w Krośnie; Prokopów Eljasz, kierownikiem 2-kl. szkoły w Tużyłowie (Kałusz); Puder Antoni, kierownikiem 5-kl. szkoły w Laszkach (Jarosław); Sierpniewska Marja, kier. 7-kl. szkoły żeń. im. ks. A. Ostrogskiej w Jarosławiu; Tkaczuk Cyryl, kierownikiem 5-kl. szkoły w Jamnicy (Stanisławów); Wójcik Ludwik, kierownikiem 7-kl. szkoły w Błażowej (Rzeszów); Tunia Roman, kierownikiem 3-kl. szkoły w Budach Łańcuckich (Łańcut); Wowkonowicz Michał, kierownikiem 4-kl. szkoły w Broszniowie — Osadzie fabrycznej (Drohobycz); Zbiegień Jan, kierownikiem 2-kl. szkoły w Woli Rokietnickiej Jarosław).

Przeniesieni: Antonów Michał, kierownik 4-kl. szkoły w Horucku, na stanowisko kierownika 4-kl. szkoły w Woli Jakubowej (Drohobycz); Bożykowski Mikołaj, nauczyciel 4-kl. szkoły w Łapszynie, do 7-kl. szkoły męskiej w Brzeżanach; Cieślak Roman, nauczyciel 2-kl. szkoły w Nastasowie, do 4-kl. szkoły w Bucniowie (Tarnopol); Glaserówna Marja, nauczycielka 4-kl. szkoły w Woli Jakubowej, do 7-kl. szkoły w Borysławiu (kolonja robotnicza Ratoczyn); Hecht Paulina, nauczycielka 1-kl. szkoły w Żorniskach, do 7-kl. szkoły w Janowie (Gródek); Kamińska Marja, nauczycielka 4-kl. szkoły w Borkach Wielkich (Tarnopol), do 3-kl. szkoły w Berezowicy Wielkiej (Tarnopol); Kmiecikowa Wilhelmina, nauczycielka 4-kl. szkoły w Nastasowie, do 4-kl. szkoły w Borkach Wielkich (Tarnopol); Madeyska Stanisława, nauczycielka 6-kl. szkoły w Olszanicy, do 5-kl. szkoły w Turynce (Żółkiew); Pieniowski Antoni, kierownik 4-kl. szkoły w Hyżnem, do 4-klasowej szkoły w Lubeni (Rzeszów); Skuliczówna Kazimiera, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Strzałkowicach (Sambor), do 7-kl. szkoły Nr. 170 w Warszawie; Tychówna Stefanja, nauczycielka 1-kl. szkoły w Krasnopuszczy, do 2-kl. szkoły w Koniuchach — Miasteczku (Brzeżany); Tyczyńska Marja, nauczycielka 7-kl. szkoły w Mikulińcach (Tarnopol), do 2-kl. szkoły w Białoskórce (Tarnopol); Warczak Eljasz, nauczyciel 1-kl. szkoły w Tryhubowej, do 4-kl. szkoły w Mieczyszczowie (Brzeżany); Zlamalowa Helena, nauczycielka w Żurowicy, do 4-kl. szkoły w Bolestraszycach (Przemyśl).

Przeniesieni w stan pozasłużbowy: Marciniec Józef, nauczyciel 6-kl. szkoły w Drohobyczce (Przemyśl); Nowakowa Genowefa, nauczycielka 6-kl. szkoły w Łopuszce Wielkiej (Przeworsk); Sokołowska Walerja, nauczycielka 3-kl. szkoły w Kłyżowie (Nisko).

Przeniesieni w stan spoczynku: Celewicz Witołd, nauczyciel 7-kl. szkoły męskiej w Trembowli; Chymiakowska Marja, nauczy-

cielka 7-kl. szkoły żeńskiej w Buczaczu; Cwenarowa Janina, nauczycielka 1-kl. szkoły w Stochyniach (Stary Sambor); Dalecka Albina, nauczycielka 7-kl. szkoły w Brodach; Dołęgowska Zofja, nauczycielka 3-kl. szkoły w Niebocku (Brzozów); Dubas Wojciech, nauczyciel 1-kl. szkoły w Kalembinie (Strzyżów); Fangorówna Helena, nauczycielka 3-kl. szkoły w Podwysokiem (Brzeżany); Gorczyńska Aniela, nauczycielka 1-kl. szkoły w Dąbrowie (Brzeżany); Kiernicka Matylda, nauczycielka 3-kl. szkoły w Szmańkowcach (Czortków); Kirchner Magdalena, nauczycielka 7-kl. szkoły w Tarnopolu; Kotysówna Teodozja, nauczycielka 1-kl. szkoły w Czystohorbie (Sanok); Krućko Mikołaj, nauczyciel 2-kl. szkoły w Podemszczyźnie (Lubaczów); Kruk Franciszek, nauczyciel 7-kl. szkoły w Leżajsku (Łańcut); Krynicki Włodzimierz, nauczyciel 7-kl. szkoły w Brzeżanach; Lachowynowa Marja, nauczycielka 1-kl. szkoły w Jaworze (Turka); Leszczyński Bolesław, kierownik 2-kl. szkoły w Werbiążu Wyżnym (Kołomyja); Lewicka Olimpja, nauczycielka 1-kl. szkoły w Czestyniach (Żółkiew); Lityńska Anastazja, kierowniczka 2-kl. szkoły w Telaczem (Podhajce); Majeranowska Felicja, nauczycielka 7-kl. szkoły im. T. Kościuszki w Kołomyi; Mielnikówna Julja, kierowniczka 7-kl. szkoły żeńskiej w Kałuszu; Miękiszówna Józefa, nauczycielka 4-kl. szkoły w Załużu (Sanok); Mikołajewiczowa Antonina, nauczycielka 7-kl. szkoły w Narajowie (Brzeżany); Młodzianowska Kamila nauczycielka szkoły w Załukwi (Stanisławów); Mykietiuk Karol, kierownik 7-kl. szkoły w Delatynie (Nadwórna); Myndiuk Emilja, nauczycielka 2-kl. szkoły w Stańkowej (Kałusz); Nowicki Ignacy, kierownik 7-kl. szkoły męskiej im. Konopnickiej we Lwowie; Palinowska Walerja, nauczycielka 7-kl. szkoły w Strzyżowie; Paulówna Zofja, nauczycielka 7-kl. szkoły w Brzeżanach; Peszkowska Julja, kierowniczka 6-kl. szkoły w Gniewczynie (Przeworsk); Pielasz Jan, kierownik 4-kl. szkoły w Bortnikach (Tłumacz); Pielasz Zofja, nauczycielka 4-kl. szkoły w Bortnikach (Tłumacz); Pikowicz Włodzimierz, nauczyciel 1-kl. szkoły w Środopolcach (Radziechów); Prokop Michał, kierownik 3-kl. szkoły w Łubnie (Brzozów); Prokopowa Emilja, nauczycielka 3-kl. szkoły w Łubnie (Brzozów); Radomska Helena, nauczycielka 1-kl. szkoły w Wielopolu (Sanok); Remerówna Stanisława, nauczycielka 1-kl. szkoły w Chreniowie (Kamionka Str.); Rozmus Ignacy, nauczyciel 4-kl. szkoły w Kolbuszowej Górnej (Kolbuszowa); Rozmusowa Katarzyna, nauczycielka 4-kl. szkoły w Kolbuszowej Górnej (Kolbuszowa); Sawicz Stanisław, kierownik 7-kl. szkoły w Taurowie (Brzeżany); Skibicka Wiktorja, nauczycielka 7-kl. szkoły w Brzeżanach; Skolimowska Wiktorja S., nauczycielka 1-kl. szkoły w Kozłowie (Kamionka Str.); Śliwińska Zofja, nauczycielka 7-kl. szkoły w Stojanowie (Radziechów); Słotołowicz Amalja, kierowniczka 2-kl. szkoły w Michalewicach (Rudki); Smendowa Stanisława, nauczycielka 5-kl. szkoły w Czarnołożcach (Tłumacz); Stoklasówna Ida, kierowniczka 4-kl. szkoły w Żurawnie (Żydaczów); Swyszczukowa Zofja, nauczycielka 2-kl. szkoły w Zielonej (Nadwórna); Szachnowski Łukasz, nauczyciel 1-kl. szkoły w Wysocku (Brody); Szostakowa Marja, nauczycielka 3-kl. szkoły w Kalnem (Brzeżany); Tęczarowska Leontyna, nauczycielka 7-kl. szkoły żeńskiej w Przemyślanach; Tryczyńska Kazimiera, nauczycielka 1-kl. szkoły w Warszawcu (Brody); Turczański Józef, kierownik 7-kl. szkoły w Skolem; Wechsler Gedalje, nauczyciel 7-kl. szkoły im. Konarskiego w Tarnopolu; Zimnówna Kazimiera, nauczycielka 7-kl. szkoły żeńskiej im. Staszica we Lwowie.

Zmarli: Chudzikowa Marja, nauczycielka 1-kl. szkoły w Brzezinach (Rawa-Ruska), zmarła dnia 24 października 1929 r. w 23 roku życia, a w 2 roku służby; Józef Kisielewicz, kier. 4-kl. publ. szkoły powsz. męsk. w Besku, zmarł dnia 24 października w 51 roku życia, a 29 roku służby nauczycielskiej.

Zmiana nazwiska: Marceli Buca, kierownik szkoły w Stryju, w myśl pisma Urzędu Wojewódzkiego w Stanisławowie z dnia 1 października 1929 r. Nr. A. D. 2763/Bn. zmienił nazwisko na „Browicki".

Seminarja nauczycielskie.

Mianowani: P. Kurator O. S. L. zamianował p. dr. Marję Krupińską nauczycielką seminarjum naucz. żeń. w Kołomyi i powierzył jej aż do odwołania kierownictwo tego zakładu.

Przeniesieni w stan pozasłużbowy: Gayczakowa Jadwiga, nauczycielka seminarjum ochroniarskiego im. St. Jachowicza we Lwowie.

Przeniesieni w stan spoczynku: ks. Boryszko Józef, dyrektor seminarjum naucz. żeńskiego w Jaworowie; Fujarewicz Anna, nauczycielka seminarjum nauczycielskiego żeńskiego w Stanisławowie; Klimkiewicz-Sitkiewiczówna Olga, nauczycielka szkoły ćwiczeń seminarjum żeńskiego w Kolomyi; Kowalski Adam, nauczyciel szkoły ćwiczeń semin. męskiego w Rzeszowie; Pihut Dymitr, nauczyciel seminarjum męskiego w Czortkowie; Szablowski Józef, nauczyciel seminarjum męs. w Rzeszowie.

Szkoły średnie ogólno-kształcące.

Przeniesieni: P. Minister W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 18 października 1929 r. Nr. II. 26540/29 przeniósł p. Kazimierza Missonę, dyrektora gimnazjum w Brzesku, na równorzędne stanowisko do gimnazjum w Trembowli.

P. Minister W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 22 października 1929 r. Nr. II. 26402/29 powołał p. Michała Wołłowicza, pozostającego w stanie nieczynnym dyrektora gimnazjum im. H. Sienkiewicza w Zbarażu, do służby czynnej i przeniósł na stanowisko nauczyciela do gimnazjum im. H. Sienkiewicza w Wilejce Powiatowej.

Ameisen Berti, nauczyciel gimnazjum im. Fr. Karpińskiego w Śniatynie, do gimnazjum im. Pierwszego Prezydenta Rzpltej Polskiej Gabrjela Narutowicza w Łodzi; Cegielski Ignacy, ks. dr., profesor gimnazjum w Gródku Jagiell., do gimnazjum z r. j. n. we Lwowie.

Spensjonowani: Błażewski Stanisław, nauczyciel gimnazjum im. A. Malczewskiego w Sokalu; Chmielnikowski ks. dr. Jan, profesor gimnazjum II w Rzeszowie; Lach Stanisław, nauczyciel gimnazjum III w Stanisławowie; Lehman ks. Józef, profesor gimnazjum XII. we Lwowie; Pytel dr. Józef, profesor gimnazjum III we Lwowie; Zastyrec ks. dr. Józef, profesor gimnazjum z r. j. n. we Lwowie.

Zwolnieni: Marczak Michał, tymczasowy nauczyciel gimnazjum w Tarnobrzegu.

Zmarli: Żarnowitz Löbl, profesor gimnazjum w Łańcucie, zmarł dnia 26 września 1929 r. w 19 roku służby, a w 45 roku życia.

Konkursy.

Konkursy na posady kierowników publicznych szkół powszechnych

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
1	**Bóbrka**	Horodysławice	3 kl.	koed.	—	pol.-r.	3 ubik.	2 mg	
1	**Bohorodczany**	Strunia-Krasna	3 „	„	—	„	—	313 m²	Konkurs po raz 2-ci
2	„	Markowa	3 „	„	—	ruski	2 „	150004 m²	
1	Borszczów	Bielowce	2 „	„	—	„	3 „	1 mg	po raz 2-gi
2	„	Cygany	2 „	„	—	polski	1 „	2 „	„
3	„	Kapuścińce	2 „	„	—	pol.-r.	3 „	2 „	
4	„	Kudryńce	2 „	„	—	polski	3 „	2 „	
5	„	Niwra	2 „	„	—	pol.-r.	—	2 „	po raz 2-gi
6	„	Nowosiółka	2 „	„	—	polski	3 „	1 „	
7	„	Paniowce	2 „	„	—	pol.-r.	—	2 „	po raz 2-gi
8	„	Skowiatyn	2 „	„	—	„	3 „	2 „	
9	„	Wierzchniakowce	2 „	„	—	„	3 „	1 „	
10	„	Uście Biskupie	3 „	„	—	„	3 „	6 „	
11	„	Krzywcze	4 „	„	—	polski	—	1 „	
12	„	Germakówka	5 „	„	—	pol.-r.	—	1 „	
13	„	Korolówka	6 „	„	—	„	3 ubik.	2 „	Pożądany egz. W. K. N.
14	„	Łanowce	6 „	„	—	„	3 „	2 „	„
15	„	Skała	6 „	żeńska	Pułaskiego	polski	3 „	—	po raz 2-gi
16	„	Bilcze Złote	7 „	koed	—	pol.-r.	4 „	2 „	„
17	„	Jezierzany	7 „	„	—	polski	—	2 „	„
1	**Drohobycz**	Drohobycz	7 „	żeńska	król. Jadwigi	„	—	—	Pierwszeństwo będą mieli kandydaci z egz. wydz, lub W. K. N.
2	„	Dtto	7 „	męska	Mickiewicza	„	—	—	
3	„	Schodnica	7 „	miesz.	—	pol.-r.	—	—	„
4	„	Stebnik	5 „	„	—	ruski	—	2 mg	„
5	„	Gaje Wyżne	3 „	„	—	„	—	—	
6	„	Orów	3 „	„	—	„	2 ubik.	2 mg	
7	„	Stebnik	2 „	„	—	polski	—	—	
1	Horodenka	Horodenka	7 „	męska	św. Antoniego	„	—	—	„
2	„	rzylcze	4 „	koed.	—	pol.-r.	3 ubik.	2 mg	
1	Dolina	Nowosielica	2 „	„	—	ruski	3 „	2500 m²	
2	„	Turza Wielka	4 „	„	—	pol.-r.	3 „	1 mg	Konkurs po raz 3-ci

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna)	Nazwa im.	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
			szkoły						
1	Gródek Jagiell.	Lubień Mały	2 kl.	koed.	—	pol.-r.	3 ubik.	—	
1	Jarosław	Pawłosiów	5 „	„	—	polski	3 „	335 sążni ogrodu	Pierwszeństwo będą mieli kandydaci z egzaminem wydz., wzgl. z W.K.N.
1	Kolbuszowa	Hadykówka	2 „	„	—	„	3 „	$1^1/_2$m.	
2	„	Klatki	2 „	„	—	„	—	—	
3	„	Mechowiec	2 „	„	—	„	2 ubik.	—	
4	„	Zielonka	2 „	„	—	„	—	—	
5	„	Domatków	2 „	„	—	„	2 ubik.	—	
1	Kołomyja	Kołomyja	7 „	męska	Jachowicza	„	—	—	Pierwszeństwo będą mieli kandydaci z egz. wydział. lub W.K.N.
2	„	Kułaczkowce	2 „	koed.	Głowack.	„	—	2 mg	
1	Lisko	Czaszyn	2 „	„	—	pol.-r.	3 ubik.	800 m²	
2	„	Hoczew	2 „	„	—	pol.	3 „	49a 35m²	
3	„	Jasień	2 „	„	—	„	3 „	2230 m²	
4	„	Lisko	7 „	żeńska	Jadwigi	„	—	250 m²	Pierwszeństwo mają kandydaci z egzaminem z W. K N.
5	„	Poraż	3 „	koed.	—	„	3 ubik.	954 sążni	
6	„	Skorodne	3 „	„	—	pol.-r.	3 „	$^1/_4$ mg	
7	„	Stężnica	2 „	„	—	„	2 „	$^3/_4$ „	
8	„	Ustrzyki D.	7 „	„	J. Piłsudsk.	polski	5 „	—	„
9	„	Wola Miechowa	2 „	„	—	pol.-r.	1 „	—	
10	„	Myczkowce	2 „	„	—	polski	—	—	
11	„	Żernica Wyżna	2 „	„	—	pol.-r.	3 „	1 mg	
1	Lwów miasto	Lwów	7 „	żeńska	Orzeszkow	polski	—	—	
1	Łańcut	Białobrzegi	2 „	koed.	Tad. Kościuszki	„	3 ubik.	—	Konkurs ponowny
1	Nadwórna	Delatyn	7 „	„	—	pol.-r.	3 ubik.	0.6707 ha	Pierwszeństwo będą mieli kandydaci z egz. wydz. lub wyż. kurs. naucz.
1	Przeworsk	Urzejowice	6 „	„	—	polski	3 „	6470 m²	
1	Rudki	Woszczańce	2 „	„	—	„	—	—	Po raz 2-gi
1	Skole	Felizienthal	2 „	koed.	—	„	3 ubik.	2·28 ha	
2	„	Kamionka	2 „	„	—	pol.-r.	3 „	$1^1/_2$mg	
1	Śniatyn	Śniatyn-Bałki	2 „	„	—	„	—	—	

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
1	**Stryj**	Dzieduszyce Wielkie	5 kl.	koedukacyjn.	—	ruski	3 ubik.	1 mg	Konkurs ponowny
2	„	Kawczykąt	2 „	„	—	„	3 „	$1^1/_2$ „	
3	„	Lubieńce	2 „	„	—	pol.-r	3 „	120 sążn.²	
4	„	Łukawica Wyżna	2 „	„	—	ruski	3 „	2 mg	
5	„	Siechów	5 „	„	—	„	3 „	2 „	„
6	„	Stryj	7 „	żeńska	św. Kingi	polski	—	—	Pierwszeństwo zastrzeż. dla kandydatek z egz. wydz., wzgl. W K.N.
7	„	Żulin	4 „	koed.	—	pol.-r.	3 ubikc.	67 a 87 m²	Konkurs ponowny
8	**Tłumacz**	Grabicz	3 „	„	—	polski	3 „	$1^1/_2$ mg	
1	**Turka**	Komarniki Wieś	2 „	„	—	pol.-r	3 „	—	
2	„	Matków	2 „	„	—	„	2 „	$1^1/_2$ mg	
1	**Zaleszczyki**	Dobrowlany	4 „	„	—	„	3 „	2 mg	
2	„	Dzwiniacz	4 „	„	—	„	3 „	—	
3	„	Koszyłowce	2 „	„	—	„	—	1 „	
4	„	Kołodróbka	5 „	„	—	„	3 ubik.	—	Konkurs ponowny
5	„	Kułakowce	2 „	„	—	polski	3 „	1 mg	
6	„	Pieczarna	2 „	„	—	ruski	3 „	2 „	Konkurs ponowny
7	„	Rożanówka	2 „	„	—	pol.-r.	—	2 „	
1	**Złoczów**	Sasów	7 „	„	—	„	3 ubik.	7000m²	Pierwszeństwo mają kandydaci z egzam. wydziałowym wzgl. W.K.N.
2	„	Białykamień	6 „	„	—	polski	3 „	1958 m²	„
3	„	Sokolówka	6 „	„	—	pol.-r.	3 „	—	„
4	„	Gołogóry	5 „	„	—	polski	—	2 mg	
5	„	Ożydów	4 „	„	—	pol.-r.	3 „	0·95ha	
6	„	Konty	3 „	„	—	ruski	3 „	800 sążni²	
7	„	Podhorce Dol.	3 „	„	—	pol.-r.	3 „	598 m²	
8	„	Podlipce	3 „	„	—	polski	3 „	12 ar	

Podania o posady objęte powyższym konkursem należy wnosić drogą służbową w terminie do 15 lutego 1930 r.

Unieważnienie ogłoszonych konkursów.

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . . szkoły	Język wykładowy	Unieważnia się konkurs ogłoszony na posadę	w Dz. Urz. Kur. O. S. L. Nr.	Uwaga
1	Złoczów	Sokołówka	5 kl.	koed.	—	pol.-r.	kierow.	7	
2	„	Sasów	7 „	„	—	„	„	7	

Ogłoszenia.

Komisja dyscyplinarna dla funkcjonarjuszów państwowych.

Nr. O. 2455/29. Wobec przeniesienia w stan spoczynku p. dr. Kazimierza Sośnickiego, naczelnika wydziału, oraz przejścia do służby w Radzie Powiatowej w Żółkwi p. Grzegorza Mazura, referendarza, Pan Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 28 października 1929 Nr. I. Prez. 6399/29 mianował w ich miejsce na pozostały trzyletni okres 1929/1931 na zasadzie art. 2 ustawy z dnia 17 lutego 1922 (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 165) członkami Komisji dyscyplinarnej dla urzędników od XII do VII stopnia służbowego włącznie i funkcjonarjuszów niższych Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego, oraz urzędów i szkół podległych Kuratorjum: p. Stanisława Huberta, p. o. naczelnika wydziału i p. Stanisława Lasiotę, referendarza VII stopnia służbowego.

P. Stanisław Lasiota został zwolniony od obowiązków protokolanta do rozpraw dyscyplinarnych tej komisji, a na jego miejsce powołany został p. Emil Gorczyński, referendarz VIII stopnia służbowego [1]).

Komisja egzaminacyjna dla kandydatów na stanowiska II kategorji.

L. O. 2414/29. Pan Minister W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 22 października 1929 r. Nr. I. Prez. 6297/29 na podstawie postanowień § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 stycznia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 103) ustanowił przy Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego na okres dwuletni 1930/31 Komisję Egzaminacyjną dla kandydatów na stanowiska II kategorji w państwowej służbie administracyjnej, i zarazem mianował p. Ludwika Matkowskiego, radcę Kuratorjum, przewodniczącym, a p. Marjana Galasiewicza, referendarza w VII st. sł., zastępcą przewodniczącego tejże Komisji.

Równocześnie Pan Minister poruczył Komisji tej egzaminowanie kandydatów z Liceum Krzemienieckiego i wyższych zakładów naukowych we Lwowie.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1929 r., str. 192.

Zawiadamiając o powyższem dodaję, że komisarzami egzaminacyjnymi mianowałem:

p. Stanisława Huberta, p. o. naczelnika wydziału,
p. Edwarda Koreleskiego, radcę Kuratorjum O. S. Lw.,
p. Kazimierza Kwiecińskiego, naczelnika wydziału,
p. Mieczysława Piątkowskiego, wizytatora szkół,
p. Jana Skurskiego, asesora w VII st. sł. Kur. O. S. Lw.,
p. dra Karola Zagajewskiego, p. o. naczelnika wydziału.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Ig. Pytlakowski* wr.

Przewóz składaków (łodzi — kajaków składanych).

Rozporządzenie Minist. Komunikacji, Departament III, z dnia 15 października 1929 r. Nr. III. Rw. 8656/29 do wszystkich dyrekcyj okręgowych kolei państwowych.

L. O. 2377/29 (Rozporz. Minist. W. R. i O. P. z dnia 21 października 1929. Nr. I.W.F. Nr. 6210/29). Na skutek interwencji Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego Ministerstwo Komunikacji zezwala niniejszem na przewóz, jako bagaż ręczny, składaków (łodzi-kajaków składanych), umieszczonych w 2—4 futerałach pod warunkiem, że przewóz tego sprzętu w wagonie osobowym nie będzie przeszkadzał innym podróżnym i że nie spowoduje zanieczyszczenia lub uszkodzenia wagonu.

Wymiary i waga futerałów nie mogą przekraczać norm następujących:

1) 1—2 futerały 20×30 cm. długości do 1,50 m.
2) 1 futerał 35×60 cm.
3) 1 futerał mały, — wagi 25—32 kg.

Jeden podróżny może zabrać najwyżej dwa futerały.

Zezwolenie niniejsze wydaje się tytułem próby. O poczynionych doświadczeniach Dyrekcje doniosą Ministerstwu Komunikacji w końcu br. poczem w danym razie nastąpi odpowiednie uzupełnienie taryfy osobowo-bagażowej.

Ekspedycjom osobowym należy wydać odpowiednie wskazówki.

Dyrektor Departamentu: (—) *S. Kołakowski.*

Książki, Czasopisma.

Czasopismo — „Wychowanie Fizyczne".

Nr. O. 2467/29. Kuratorjum O. S. Lw. zwraca uwagę na miesięcznik „Wychowanie Fizyczne", wychodzący pod redakcją prof. Uniwers. Dr. Piaseckiego w Poznaniu (Park Wilsona), i zachęca do prenumeraty.

Czasopismo to uwzględnia artykuły omawiające warunki pracy, a więc sale gimnastyczne i boiska, przyrządy i przybory, ewolucję metody ćwiczeń gimnastycznych, gier i ćwiczeń sportowych, oraz programy lekcyjne.

Prenumerata roczna „Wychowania Fizycznego" wynosi 12 zł a dla szkół powszechnych 10 zł.

Bibljoteczki lotniczo-gazowe.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 26 listopada 1929. Nr. O. 2600/29. do dyrekcyj gimnazjów, seminarjów, kursów nauczycielskich, szkół zawodowych oraz rad szk. powiatowych (miejskiej we Lwowie).

Zarząd Główny Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej, dążąc coraz bardziej do szerzenia uświadomienia wśród społeczeństwa o wielkiem znaczeniu lotnictwa i obrony przeciwgazowej oraz do przygotowania szerokich mas ludności cywilnej do obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej na wypadek wojny, między innemi powziął myśl zaopatrzenia w ciągu roku 1930 wszystkich szkół powszechnych, tak męskich jak i żeńskich, na terenie całej Rzeczypospolitej w bibljoteczki lotniczo-gazowe, tablice opisowe samolotów, maski przeciwgazowej używanej w Polsce, oraz ratownicze.

W roku bieżącym Zarząd Główny L. O. P. P. zaopatrzył już znaczną większość szkół średnich, równorzędnych oraz zawodowych i w dalszym ciągu zamierza uzupełnić dotychczasowe komplety nowemi, aktualnemi wydawnictwami.

W związku z powyższą akcją zechcą Dyrekcje i Kierownictwa oraz Rady Szkolne z kredytów posiadanych na zakup bibljoteczek szkolnych przeznaczyć pewne, a w szkołach powszechnych przynajmniej kilkuzłotowe, kwoty na kupno wydawnictw L. O. P. P., co da częściowo pokrycie wielkich kosztów, związanych z przydziałem bibljoteczek.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Ig. Pytlakowski* wr.

Podręczniki szkolne dozwolone

dla nauczycieli i uczniów szkół z ruskim językiem nauczania.

Nr. O. 2393/29. Ministerstwo W. R. i O. P. rozp. z dnia 22 października 1929. Nr. II. 26612/29 zatwierdziło książki p. t.:

Popowycz O. Hramatyczni wprawy dla wyszczych klas wsenarodnich szkił, a nyżczych klas serednich szkił taj do samonawczania. Nakł. Ridnoji Szkoły 1928, do użytku szkolnego, jako podręcznik dla nauczycieli szkół ogólnokształcących z ruskim językiem nauczania;

Świaszcz S. Biłeńkyj. Biblijni obrazky. Perszi poczatky nauky religji. Lwów. Nakł. autora, 1923, oraz

Świaszcz S. Biłeńkyj. Chrystjańsko-katołyćka nauka wiry w biblijnych opowidaniach dla tretoji klasy narodnich szkił. Lwów. Nakł. Świaszcz. kooperatywy „Własna dopomoha“ 1925, do użytku szkolnego, jako podręczniki dozwolone dla uczniów szkół powszechnych z ruskim językiem nauczania.

Książki do bibljotek

szkół powszech. z ruskim językiem nauczania i przedszkoli.

Nr. O. 2433/29. Ministerstwo W. R. i O. P. rozp. z dn. 28 paźdz. 1929 r. Nr. II. 26425/29 zatwierdziło książki p. t.:

Błażkewycz Iwanna. Taras u djaka. Sceniczna kartyna w 2 dijach z żytja Tarasa Szewczenka. Ditocza biblj. Knyżeczka 44. Lwów. Nakł. Wydawn. „Świt Dytyny“ 1923.

Łukijanowycz Denys. Pro Osypa Jurija Fedkowycza. Wydawn. Tow. „Proświta“ Lwów. 1923.

Pełeńska Marja. Światyj Mykołaj. Sceniczna kartyna w 3 dijach. Ditocza biblj. Knyżeczka 81. Lwów. Nakł. Świt Dytyny. 1927.

Werne Juljusz, Zorja piwdnia. Powist na ukraińsku mowu perekław Myrosław Kapij. Nakł. Ukrain. Tow. Pedagog. Lwów — 1913.

Wilde Oskar. Zorjanyj chłopczyna. Nakł. Wydawn. Świt Dytyny. Lwów 1920.

— do użytku bibljotek szkół powszechnych z ruskim językiem nauczania.

Rizdwo ide. Wyd. Świt Dytyny. Lwów.

Ditoczyj bal. Wyd. Świt Dytyny. Lwów.

Deń lali. Wyd. Świt Dytyny. Lwów.

Tik tak. Wyd. Świt Dytyny. Lwów.

Czytaj lalu. Zładyw Jura Szkrumeljak. Wyd. Świt Dytyny.

Zwiryneć Halusi. Zładyw Jura Szkrumeljak. Wyd. Świt Dytyny.

Lubi zwirjatka. Zładyw Jura Szkrumeljak. Wyd. Świt Dytyny.

Cip, cip, cip. To mij drib. Zładyw Jura Szkrumeljak. Wyd. Świt Dytyny.

Małeńka hospodynia. Zładyw Jura Szkrumeljak. Wyd. Świt Dytyny.

Towarysz zabawy. Zładyw Jura Szkrumeljak. Wyd. Świt Dytyny.

Sam ja choczu proczytaty. Zładyw Jura Szkrumeljak. Wyd. Świt Dytyny.

De hładysz tak, luba bynio? Zładyw Jura Szkrumeljak. Wyd. Świt Dytyny.

Jak luzak usich kłopocze.

Bo carem win staty chocze. Zładyw Jura Szkrumeljak. Wyd. Świt Dytyny.

Chto cikawyj chaj czytaje.

Jak nam deń ciłyj mynaje. Zładyw Jura Szkrumeljak. Wyd. Świt Dytyny.

Hulja, husy, hulja. Obrazki z wierszykami.

Wesilja hłohorożeczky. Bajka z obrazkami.

Zahirna Marja. Istorja pro Halu, lalu, ciuciu, kiciu i cipku żowteńku. Ditocza biblj. Knyżeczka 71. Nakł. Wydawn. Świt Dytyny. Lwów. 1926.

— do użytku przedszkoli z ruskim językiem.

Wydawnictwa nutowe dla muzycznych zespołów szkolnych.

Z polecenia Ministerstwa W. R. i O. P. grono osób powołanych opracowało szereg utworów muzycznej literatury polskiej do użytku instrumentalnych zespołów w seminarjach naucz. i szkołach średnich. Opracowania te są zapoczątkowaniem

b i b l j o t e k i   i n s t r u m e n t a l n y c h   z e s p o ł ó w   s z k o l n y c h,

brak której odbija się ujemnie na repertuarach wielu szkół. Zadaniem tej bibljoteki jest wyrugowanie bezwartościowych utworów i zastąpienie ich wzorami o przekonywującej sile piękna, wnoszącemi twórcze pierwiastki wychowawcze.

Dotychczas opracowano na kwintet wzgl. kwartet smyczkowy 18 kompozycyj wyszczególnionych w dołączonym spisie tematycznym. Za miarę w stopniu trudności przyjęto przeciętny poziom seminarjów naucz. — Pozycja III ma zastosowanie przeważnie tylko w głosach I skrzypiec. Niektóre z dotychczas opracowanych utworów ograniczają się nawet do zakresu pozycji I. Są to numery: 1, 2, 7, 9, 11, 12, 16, 17, 18.

Gwoli ułatwieniu pracy kierownika zespołu opracowania te są zaopatrzone w dokładne znaki smyczkowania, palcowania i frazowania, oraz w numerację taktów w partyturach i w głosach.

Przy opracowywaniu kwintetów liczono się z możliwemi lukami w obsadzie instrumentów, — zwłaszcza z możliwością braku kontrabasu lub wiolonczeli. Jako uzupełnienie nielicznych zazwyczaj altówek — względnie w celu ich zastąpienia — a niekiedy do uzupełnienia harmonicznego — w wielu opracowaniach wprowadzono głos III skrzypiec.

Uwaga: Dla zespołów nie posiadających w swym składzie ani wiolonczeli ani kontrabasu część utworów jest opracowana dodatkowo na kwartet bez wiolonczeli: I, II, III skrzypce + altówka. Do takich należą numery: 1, 2, 6, 10, 11, 12, 13, 18 oraz 17 (na 4 skrzypiec lub 3 skrz. i altówkę).

Zważywszy, że zastosowanie sztychu wobec ilościowo małego nakładu spowodowałoby bardzo wysoką cenę wydawnictwa, będzie ono wykonane sposobem autograficznym, na mocnym, dobrym papierze.

Komplet każdego utworu na kwintet składać się będzie z partytury, 6 głosów I skrzypiec, 5 gł. II skrz., 4 gł. III skrz., 2 gł. altówkowych, i 2 gł. wiolonczelowych i kontrabasowych. Komplet na kwartet bez wiolonczeli składać się będzie z partytury, 6 gł. I skrz., 5 gł. II skrz., 4 gł. III skrz. i 2 głosy altówkowych.

Za podstawę do obliczenia kosztów przyjęto przypuszczalną maksymalną ilość zamówień, a co zatem idzie — kalkulację ceny możliwą jedynie przy tej przewidywanej ilości egzemplarzy. Tym sposobem cena każdego kompletu wynosi zaledwie kilka złotych.

Nr. 1. Moniuszko: arja „Jako od wichru krzew połamany", oprac. na kwartet (I, II, III, skrz. + alt. albo wieloncz.) lub kwintet, zakres I pozycji, stopień łatwy.

Nr. 2. Moniuszko: pieśń „Znasz-li ten kraj", I poz., st. łatwy, 1) kwartet bez wiolonez. (I, II, III skrz., + alt.), 2) kwintet (I, II, III sk., alt., wiolonez. i kontrabas ad libitum).

Nr. 3. Chopin: Polonez op. 40 nr. 1., I — III poz., st. trudniejszy kwintet (I, II, III sk., alt., wiolonez. i kontrabas ad libitum).

Nr. 4. Chopin: Mazurek op. 33 nr. 4., oprac. na kwintet jak nr. 3., zakres I — III poz., stopień trudniejszy.

Nr. 5. Chopin: Walc op. 34 nr. 2., kwintet jak nr. 3, I — III poz., st. trudniejszy.

Nr. 6. Chopin: Walc op. 18., kwartet bez wiol. (3 sk. — alt.), I — III poz., st. średniej trudności.

Nr. 7. Chopin: 2 preludja op. 28 nr. 20 i 6 (h-moll), kwintet jak nr. 3., I poz., st. średni.

Nr. 8. Noskowski: Krakowiak op. 25 nr. 7., I — III poz., st. średni, kwintet lub kwartet.

Nr. 9. Noskowski: Krakowiak op. 25 nr. 5., I poz., st. średni, kwintet lub kwartet.

Nr. 10. Paderewski: Menuet op. 14 nr. 1., I — III poz. st. średni, 1) kwintet wzgl. kwartet. 2) kwartet bez wiolonez. (3 sk. + alt.).

Nr. 11. Paderewski: Melodja op. 16 nr. 2., zakres I poz., st. średni. 1) kwintet wzgl. kwartet. 2) kwartet bez wiolonez. (3 sk. + alt.).

Nr. 12. Paderewski: Chants du voyageur op. 8. nr. 3., zakr. I poz., st. średni.

1) kwintet wzgl. kwartet. 2) kwartet bez wiolończ. (3 skrz. + alt.).
Nr. 13. Paderewski: Album tatrzańskie op. 12 nr. 6., I — III poz. st. średni. 1) kwintet wzgl. kwartet. 2) kwartet bez wiolończ. (3 skrz. + alt.).
Nr. 14. Paderewski: Krakowiak op. 5 nr. 1., I — III poz., st. średni, kwintet lub kwartet.
Nr. 15. Paderewski: Krakowiak fantazyjny op. 14 nr. 6., I — III poz., st. średni kwintet wzgl. kwartet (I, II, III sk., alt., wiolończ. i kontr. ad libitum).
Nr. 16. Niewiadomski: pieśń „Młynareczka", zakr. I poz., st. łatwy kwintet lub kwartet (I, II sk., alt., wiolończ. lub kontrabas).
Nr. 17. Niewiadomski: pieśń „Maki", I poz., st. łatwy I, II, III sk., altówka lub IV sk., wiolończ. lub kontrabas.
Nr. 18. Młynarski: Kołysanka słowiańska, I poz., st. łatwy kwintet lub kwartet (I, II, III sk., alt. i wiolończ. ad libitum).

Głosy dodatkowe (nadkompletowe) kosztować będą w przybliżeniu po 15 — 25 gr.

Przy zamówieniu podać należy:
1. numery, nazwiska kompozytorów i tytuły żądanych utworów;
2. rodzaj żądanego opracowania (kwintet czy kwartet bez wiolonczeli);
3. ilość nadkompletowych głosów.

Adres redakcji i administracji: Warszawa, Mokotowska 18 — 8. R. Aust.

Nauczyciele, posiadający udatne opracowania kompozycyj polskich lub na tematy ludowe, proszeni są o nadsyłanie rękopisów lub odbitek do bibljoteki zespołów szkolnych. Pożądane są również uwagi i życzenia w sprawach, dotyczących materjału dla muzycznych zespołów szkolnych; należy je nadsyłać do wzmiankowanej powyżej redakcji.

Część nieurzędowa.

Dr. K. SOŚNICKI:

Państwowe Studjum Pedagogiczne w latach 1923 — 1926.

Państwowe Studjum Pedagogiczne powstało we wrześniu 1923 r. i było czynne do końca roku szkoln. 1925/6. Głównym jego celem było przygotowanie nauczycieli do nauczania przedmiotów pedagogicznych w seminarjach nauczycielskich. Dotychczasowy poziom nauki tych przedmiotów był niewystarczający nietylko z powodu niedostatecznego wyposażenia seminarjów nauczycielskich w odpowiednią ilość lekcyj poświęconych przedmiotom pedagogicznym, ale też z powodu prawie zupełnego braku nauczycieli odpowiednio ukwalifikowanych do ich nauczania.

Wobec przeznaczenia w nowych programach naukowych dla przedmiotów pedagogicznych znacznie większej ilości lekcyj, oraz wobec konieczności podniesienia poziomu nauczania tych przedmiotów okazało się niezbędne przynajmniej częściowo zapobiec temu ogromnemu brakowi nauczycieli pedagogiki. W tym celu Kuratorjum czyniło starania w sferach uniwersyteckich celem powołania do życia instytutu pedagogicznego przy uniwersytecie. Gdy jednak te starania zawiodły, nie było innego wyjścia, jak poprzestać przynajmniej na dorywczem dokształceniu w przedmiotach peda-

gogicznych tych nauczycieli, którzy mieli ku temu pewne dane i w ten sposób zapełnić na najbliższy czas tę wielką lukę, jaką stanowił niemal zupełny brak nauczycieli odpowiednio ukwalifikowanych dla tych przedmiotów. To też za zgodą Ministerstwa WR. i OP. w roku szkolnym 1923/4 stworzono kurs pedagogiczny. Kurs ten został otwarty dnia 17 września 1923 i mieścił się początkowo w salach I. Gimnazjum we Lwowie, odbywając naukę popołudniową, lecz już od listopada przeniósł się do osobnego lokalu w Państwowej Żeńskiej Szkole Zawodowej przy ul. Zielonej; na podstawie rozporządzenia Ministerstwa WR. i OP. z 27 listopada 1923 Nr. 15203/I dotychczasowy kurs otrzymał urzędową nazwę: „Państwowe Studjum Pedagogiczne we Lwowie". Instytucja ta była zorganizowana przez Kuratorjum w porozumieniu z prezesem komisji egzaminacyjnej dla nauczycieli szkół średnich prof. dr. Kazimierzem Twardowskim.

Organizacja.

Organizacja Studjum Pedagogicznego była następująca:

Nauka na Studjum trwała przez dwa lata dla jednej serji słuchaczów; w r. 1923/4 istniał wobec tego tylko I. kurs, który w r. 1924/5 jako kurs II. ukończył naukę; otwarcie ponownego kursu I. w jesieni r. 1924 doznało pewnego spóźnienia, gdyż nastąpiło ono dopiero w d. 1 paźdz. 1924; powodem późniejszego otwarcia były trudności w uzyskaniu urlopów dla nauczycieli szkół państwowych jako uczestników kursu. Także ten kurs ukończył normalnie naukę z końcem roku 1925/6 jako kurs II. Przy dalszem kontynuowaniu Studjum Pedagogicznego w r. szkol. 1925/26 powinien był się rozpocząć nowy kurs I. Ponieważ jednak okazało się, że otwarcie tego kursu będzie połączone ze znacznemi trudnościami, Ministerstwo WR. i OP. rozp. z d. 7. IV. 1925 nr. 2708/I. postanowiło z nowym rokiem szkolnym nie uruchomić nowego pierwszego kursu. Zasadniczą przeszkodą były z jednej strony motywy oszczędnościowe, z drugiej zaś narazie dostateczne nasycenie zapotrzebowania nauczycieli przedmiotów pedagogicznych w seminarjach; ustalono już wówczas, że ukończenie Studjum Pedagogicznego było tylko przygotowaniem do egzaminu uproszczonego z przedmiotów pedagogicznych, ilość więc osób, które mogły korzystać z nauki na Studjum, była przez ten warunek ograniczona a ponadto należało dążyć do tego, aby dalsze zapotrzebowanie nauczycieli przedmiotów pedagogicznych było w przyszłości pokryte w drodze normalnej ukończenia pełnych studjów uniwersyteckich. Z tych powodów dalsze utrzymywanie Studjum nie mogło być celowe. Gdy jednak mimo wszystko zgłosiła się pewna ilość kandydatów na nowy I. kurs w r. szk. 1925/6, Ministerstwo rozp. z d. 31. VII. 1925. nr. 13942/I postanowiło ponownie otworzyć kurs I., który rozpoczął naukę w d. 16 listopada 1925; miał on jednak naukę tylko do końca roku szk. 1925/6; kursu II. jako kontynuację tego kursu I. już nie otwierano.

W r. szkoln. 1925/6 Studjum Pedagogiczne znalazło się ponadto wobec trudnej kwestji pomieszczenia; lokal bowiem dotychczasowy odstąpiony przez Państwową Szkołę Zawodową Żeńską we Lwowie, okazał się jako bezwarunkowo dla tej szkoły potrzebny; rozrastając się bowiem stopniowo szkoła zawodowa nie mogła się ograniczyć do lokalu przedtem przez siebie zajmowanego i była zmuszona domagać się od Studjum zwrotu pomieszczenia czasowo mu odstąpionego. Zdobycie lokalu gdzieindziej było też niemożliwe,

Zarówno ten powód, jak powody poprzednio podane, skłoniły Kuratorjum i Ministerstwo do zwinięcia Studjum z końcem roku szkoln. 1925/6.

Nauka na Studjum odbywała się zasadniczo przed południem; w r. szkoln. 1924/5 kurs I. miał jednak częściowo naukę także po południu. Ćwiczenia psychologiczne w r. 1923/4 odbywały się w pracowni Instytutu Psychologicznego, a nauka higjeny i fizjologji w r. 1924/5 w sali Instytutu Farmakologicznego Uniwersytetu J. K. we Lwowie.

Likwidacja Studjum nastąpiła we wrześniu 1926 r.; akty Studjum i pomoce naukowe, składające się z niewielkiej bibljoteki podręcznej i ze zbiorów do ćwiczeń psychologicznych, oraz urządzenie lokalu przekazano Wyższym Kursom Nauczycielskim we Lwowie.

Program.

Program nauki był tak ułożony, że w okresie dwóch lat podzielonych na cztery półrocza nietylko wyczerpywał cały materjał naukowy wymagany przy egzaminie uproszczonym z przedmiotów pedagogicznych, ale nadto znacznie go rozszerzał zwłaszcza w kierunku przygotowania filozoficznego i przygotowania praktycznego do zawodu nauczycielskiego. Wymiar godzin dla poszczególnych przedmiotów był inny w r. 1923/4 oraz w r. 1924/5 dla kursu II. niż dla kursu I. w r. 1924/5 i w roku następnym dla obu kursów. Praktyka bowiem okazała, że pierwotny wymiar godzin był niezupełnie zadowalający.

Załączona tabela podaje ostateczny program obowiązujący w r. 1925/6: cyfry w nawiasach ( ) odnoszą się do programu obowiązującego w latach 1923/4 i 1924/5 dla kursu II.; pojedyncza cyfra oznacza ilość godzin obowiązującą przez cały czas t. j. od r. 1923/4 do r. 1925/6.

Zmiany w materjale naukowym, złączone ze zmianą programów, były nieznaczne; materjał podany w nawiasie ( ) obowiązywał w latach 1923/4 i 1924/5. W miejsce historji filozofji, obowiązującej w latach 1923/4—1924/5, wprowadzono wstęp do filozofji opartej na jej dziejach, jak to podano poniżej:

Przedmiot	Półrocze				Razem
	I.	II.	III.	IV.	
Logika	4 (5)	4 (2)	—	—	8 (7)
Ćwiczenia logiczne i lektura	2	2	2	—	6
Psychologja ogólna	4 (3)	3	2 (3)	—	9
Ćwiczenia psychologiczne	3	3 (4)	4	4	14 (15)
Psychologja wychowawcza	—	2	3 (2)	3	8 (7)
Dydaktyka (i metodyka)	—	—	4	2 (4)	6 (8)
Metodyka	—	—	—	3 (—)	3 (—)
Pedagogika ogólna	3	2	—	—	5
Lektura pedagogiczna	—	2	2	2 (3)	6 (7)
Pedagogika eksper. i ćwiczenia	—	2	3	4	9
Historja filozofji	4 (3)	3 (2)	2 (—)	—	9 (5)
„ pedagogiki	2	2	3 (2)	3 (2)	10 (8)
Lektura, filozoficzna	2	2	2 (3)	2 (3)	8 (10)
Higjena i fizjologja	2	—	—	—	2
Metodyka przed. pedagogiczna	—	—	—	4 (2)	4 (2)
	26 (25)	27 (25)	27 (25)	27 (25)	107 (100)

Gdybyśmy podzielili przedmioty nauczane na Studjum Pedagogicznem na trzy grupy, a mianowicie: przedmioty filozoficzne, przedmioty ściśle pedagogiczne i przedmioty praktyczne, związane z wykonywaniem praktycznem zawodu nauczycielskiego, to okaże się, że w pierwszem półroczu przewagę mają przedmioty filozoficzne, lecz w następnych półroczach stopniowo ustępują one miejsca przedmiotom pedagogicznym i praktycznym; wskazuje to następujące zestawienie:

Przedmiot	Półrocze I.	II.	III.	IV.	Razem
Przedmioty filozoficzne	19 (18)	17 (15)	12	6 (7)	54 (52)
,, pedagogiczne	5	10	15 (13)	14 (16)	44 (44)
,, praktyczne	2	—	—	7 (2)	9 (4)

Taki rozkład godzin znajdował uzasadnienie w tem, że Studjum Pedagogiczne pragnęło przedewszystkiem oprzeć znajomość pedagogiki na podkładzie filozoficznym i wychodziło z założenia, że wdrożenie w myślenie filozoficzne nauczyciela przedmiotów pedagogicznych jest zasadniczym warunkiem należytego zrozumienia myśli pedagogicznej, a przez to umożliwienie mu wywołania następnie także u jego uczniów owego głębszego zrozumienia poczynań wychowawczych.

Rozkład materjału naukowego w ramach tego wymiaru godzin przedstawiał się następująco:

Logika. I. półr. Zasadnicze wiadomości z logiki tradycyjnej, główne kwestje logiki formalnej ostatnich czasów, (zasadnicze pojęcie logiki).

II. półr. Zasadnicze pojęcia logistyki. Metodologia.

Ćwiczenia logiczne i lektura. I. półr. Ćwiczenia logiczne w związku z przerabianym materjałem, służące do utrwalenia i pogłębienia materjału; lektura wybranych ustępów logików ostatniej doby, dotyczących kwestji formalnej logiki; referaty uczniów.

II. półr. Lektura wybranych ustępów logików współczesnych, dotyczących kwestyj metodologicznych; referaty uczniów.

III. półr. Czytanie wybranych ustępów logików współczesnych, dotyczących ogólnych kwestyj logicznych; samodzielne prace uczniów; powtórzenie materjału.

Przy lekturze należy zużytkować ustępy wybrane z Arystotelesa, Milla, Sigresta, Husserla, Baina, Liarda; z filozofów polskich: Twardowskiego, Łukasiewicza, Śleszyńskiego; przekładów dokonują uczniowie wspólnie z nauczycielem.

Psychologja ogólna. I. półr. Najważniejsze wiadomości z psychologji ogólnej, dające obraz całości nauki.

II. półr. Szczegółowe kwestje z psychologji zjawisk uczuciowych i aktów woli.

III. półr. Szczegółowe kwestje z psychologji zjawisk intelektualnych.

Podręczniki pomocnicze: Höfler: Zasady psychologji; Titchener: Początki psychologji; Witwicki: Psychologja.

Ćwiczenia psychologiczne. I i II półr. Wskazówki teoretyczne, dotyczące zadań i metody psychologji eksperymentalnej, proste ćwiczenia dla zailustrowania metod eksperymentalnych ze szczególnem uwzględnieniem psychologicznego eksperymentu szkolnego.

III. półr. Głównie eksperyment psychologiczny szkolny; zaznajomienie się ze szczegółowemi kwestjami dotyczącemi badania dorosłych.

IV. półr. jak w półr. III.

Psychologja wychowawcza. II. półr. Życie emocjonalne dziecka; zastosowanie praktyczne.

III. półr. Życie intelektualne dziecka; zastosowanie praktyczne.

IV. półr. Szczegółowe kwestje psychologji wychowawczej.

Podręczniki pomocnicze: Sully: Psychologja wychowawcza; Claperéde: Psychologja dziecka.

Dydaktyka. III. półr. Dydaktyka ogólna.

Podreczniki pomocnicze: Sośnicki: Zarys dydaktyki; Regener: Dydaktyka ogólna.

Metodyka. IV. półr. Metodyka nauczania przedmiotów szkoły powszechnej; konferencje.

Pedagokika ogólna. I. półr. Podstawowe wiadomości obejmujące całość przedmiotu.

II. półr. Omówienie szczegółowych kwestyj pedagogicznych z uwzględnieniem poglądów na nie współczesnych pedagogów.

Podręczniki pomocnicze: Zarzecki: Wstęp do pedagogiki; Foerster: Szkoła i charakter.

Lektura pedagogiczna. II. półr. Locke i Pestalozzi ewent. Rousseau; referaty.

III. półr. Pedagogowie polscy: Piramowicz, Estkowski, Dawid, (wybór; referaty.

IV. półr. Pedagogowie obcy ostatniej doby; referaty.

Pedagokika eksperymentalna i ćwiczenia. II. półr. Ogólne wiadomości z pedagogiki eksperymentalnej.

III. półr. Badanie inteligencji.

IV. półr. Inne kwestje pedag. eksper.

Podręczniki pomocnicze: Binet: Pojęcia nowoczesne o dzieciach; Meumann: Abriss der experimentellen Pädagogik; Rusk: Pedagogika eksperymentalna; nadto wybór: Joteyko, Nawroczyński.

Historja filozofii. I. półr. Hist. filozof. starożytnej i średniowiecznej.

II. półr. Filozofja do Kanta.

III. półr. Filozofja w. 19. i najnowszych czasów. (od r. 1925).

Historja filozofii i wstęp do filozofii. I. półr. Pojęcie i podział filozofji; zagadnienia metafizyczne i epistemologiczne; kierunki ich rozwiązań na tle dziejów filozofji.

II. półr. Zagadnienia logiczne, filozofji przyrody, psychologiczne i estetyczne; filozofji religji, historjozofji, socjologji i kierunki ich rozwiązań w dziejach filozofji.

III. półr. Zagadnienia etyczne i kierunki etyki.

Podręcznik pomocniczy: Kulpe: O zadaniach i kierunkach filozofji.

Historja pedagogiki. I. półr. Pedagogiki do 16 w. (włączn.).

II. półr. Wiek 17 i pierwsza połowa w. 18.

III. półr. Druga połowa 18 w. i początek 19 w.

IV. półr. Dokończenie dziejów pedagogiki 19 w., i współczesne prądy pedagogiczne.

Lektura filozoficzna. I. półr. Kartezjusz; kwestje epistemologiczne i metafizyczne.

II. półr. Locke i Leibnitz, wzgl. Berkeley, Spinoza, Hume (do wyboru).

III. półr. Kant i kantyści; filozofowie polscy (do wyboru).

IV. półr. Filozofowie ostatniej doby, wzgl. wstęp do filozofji.

Higjena i fizjologja. I. półr. Ogólne wiadomości z anatomji i fizjologji ze szczególnem uwzględnieniem systemu nerwowego; higjena szkolna.

Metodyka przedmiotów pedagogicznych w seminarjach nauczycielskich.

Ponadto w r. 1926. w II. półr. dodano 1. godz. tyg. dla uczestników II. kursu nadprogramowego wykładu p. t.: Organizacja szkolnictwa współczesnego w Polsce i zagranicą.

Rozwinięcie materjału naukowego w I. półroczu.

Na podstawie tego zarysu programu dokonano szczegółowego rozwinięcia, które w rzeczywistości wprowadzono w życie, wykonując program.

W pierwszem półroczu rozwinięcie szczegółowe materjału naukowego podanego w programie przedstawiało się w następujący sposób:

Logika. Wstęp: zadanie logiki i podział; stosunek logiki do nauk pokrewnych; wartość logiki. Część I: nazwy, denotacja i konnotacja, pojęcia; zakres i treść. Część II: zdania; podział zdań; stosunki logiczne. Część III: logika trycyjna; wnioskowanie bezpośrednie; syllogizm kategoryczny, hipotetyczny i dyzjunktywny. Część IV: nowsze kierunki logiki klasycznej i formalnej; syllogistyka. Brentana (teorja egzystencjonalna zdań kategorycznych). Kwantykacja orzeczenia.

Ćwiczenia i lektura logiczna. Zagadnienia praktyczne w związku z materjałem bieżącym. Czytano: Twardowski: „O tak zwanych prawdach względnych". Couturat: „O błędności niektórych trybów klasycznego syllogizmu". Śleszyński: „O logice tradycyjnej".

Psychologja ogólna. Różnica między psychologją empiryczną a racjonalną. Zjawiska psychiczne. Zadania psychologji. Źródła i metoda psychologji. Podział zjawisk psychicznych: przedstawienia, sądy uczucia i akty woli. Dyspozycje psychiczne i ich podział. Ogólne prawa zjawisk psychicznych. Prawa dyspozycyj; wprawa i znużenie. Stosunek duszy do ciała. Anatomja i fizjologja systemu nerwowego. Teorja lokalizacji. Odkrycie Broca, Flourensa, Fritscha, Hietziga. Teorja odruchów i ich znaczenie dla życia psychicznego. Fizjologiczne próby objaśnienia celowości i koordynacji odruchów. Krótki przegląd metafizycznych teoryj stosunku duszy do ciała: dualizm, monizm, spirytualistyczny, materjalistyczny i obojętny; stanowisko przyczynowości i paralelizmu.

Ćwiczenia psychologiczne. Przegląd głównych metod psychologji eksperymentalnej: metody psychofizyczne, psychometrja, metoda testów, kwestjonarjusze, korrelacja. Metoda testów na przykładzie skali Bineta. Pomiary psychometryczne. Czas trwania reakcji prostej, ruchowej i czuciowej i reakcyj złożonych. Chromoskop Hippa. Ćwiczenia na różne sposoby stosowania introspekcji. Eksperymenty skojarzeniowe. Obliczania

wartości centralnej, modalnej. Strefa rozprószenia. Doświadczenia z zakresu psychiki w dziedzinie różnych zmysłów metodą Fechnera; metody ledwie dostrzegalnych różnic, błędów przeciętnych, trafnych i mylnych przypadków.

Pedagogika ogólna. Pojęcie wychowania, jego przedmiot; pedagogika jako nauka; nowa pedagogika; nauki pomocnicze; podział pedagogiki; metody w badaniach pedagogicznych; czynniki wychowania; fazy wychowania; cel wychowania; środki i formy wychowania.

Historja filozofji. Wstęp: co to jest filozofja; pochodzenie i znaczenie wyrazu. Historja filozofji starożytnej: filozofja grecka przed Platonem. Hylozoiści: Thales, Anaksimander, Anaksimenes; Heraklit, Pitagoras i Pitagorejczycy. Szkoła eleacka: Xenofanes, Parmenides, Zenon; Empedokles, Anaxagoras, Leukipp i Demokryt; Sofiści: Protagoras, Gorgias, Hippias i Prodikos; Sokrates; Jednostronni sokratycy: Xenofont, Euklides i jego szkoła; Antistenes i cynicy; Aristip i szkoła cyrynejska; Platon i starsza Akademja; Aristoteles i peripatetycy; Stoicy, Epikurejczycy, sceptycyzm, eklektycyzm; Filon; synkretyzm; Plotyn i neoplatonizm; Jamblichos i szkoła syryjska. Historja filozofji średniowiecznej: Filozofja a chrześcijaństwo; Ojcowie Kościoła; św. Augustyn; Filozofja w czasie wędrówek narodów do w. IX. Jan Scot Eriugena; panteizm: Amalryk i jego szkoła: Dawid z Dinaut, scholastyka; spór o uniwersalja: realizm i nominalizm; Anzelm Kantuaroński; Wilhelm z Champeaux; Abelard, konceptualizm, sermonizm; mistycy; filozofja arabska i żydowska; Tomasz z Akwinu, tomizm; Roger Baco i empiryzm; Duns Scot i skotyści; walka tomizmu ze skotyzmem; terminizm, woluntaryzm; Wilhelm Occam: mistyka niemiecka.

Historja pedagogiki. Starożytność: Grecja: Sparta a Ateny; teoretycy pedagogiczni: Plato, Arystoteles, Rzym: Kato, Cicero; Plutarch; Seneka, Kwintyljan. Wychowanie a chrześcijaństwo: św. Hieronim, św. Augustyn; Wieki średnie: szkoły klasztorne, Karol Wielki; szkoły katedralne i kolegjalne; szkoły parafjalne; powstanie uniwersytetów; szkolnictwo w Polsce za Piastów; wychowanie dziewcząt; szkolnictwo w Polsce za Jagiellonów. Wiek XV i XVI: humanizm i pedagodzy humaniści; Victorino da Feltre i jego szkoła; humanizm w Niemczech; Agricola, Reuchlin, Erazm z Rotterdamu; Vives; humaniści w innych krajach Europy. Humanizm w Polsce: Gliczner, Marycki, Petrycy i inni. Reformacja a szkoły; Melanchton, Neander, Protzendorf. Jan Sturm, szkoły innowierców w Polsce i na Rusi. Reakcja katolicyzmu i Jezuici, szkoły jezuickie w Polsce, Pijarzy. Szkolnictwo elementarne w Europie. Wychowanie dziewcząt w Europie a u nas. Zakłady wychowawcze.

Lektura filozoficzna. Kartezjusz: „Rozprawa o metodzie" (w całości). „Meditaciones de Prima Philosophia" i „Principia Philosophiae" (w wyjątkach). W związku z lekturą omówienie zagadnień racjonalizmu i dualizmu.

Higjena i fizjologja. Ogólne wiadomości z anatomji i fizjologji człowieka; anatomja i fizjologja systemu nerwowego ze szczególnem uwzględnieniem dziecka; higjena szkolna: higjena budynku szkolnego, światło, woda, sprzęty szkolne; pomiary rozwoju fizycznego ucznia; rozwój poszczególnych organów; choroby dziecięce.

Rozwinięcie materjału naukowego w II. półroczu.

Logika. Metodologja nauk dedukcyjnych: uzasadnienie w naukach dedukcyjnych. Pytanie (rodzaje zagadnień). Definicja. Błędy dowodzenia. Metodologja nauk empirycznych. Uzasadnianie niepewne: indukcja przez wyliczenie, uzasadnianie hipotez (redukcja), wzajemny stosunek obu powyższych postaci uzasadniania; problem indukcji; indukcja a zasada tożsamości, indukcja a teorja prawdopodobieństwa, zasada jednostajności; racjonalizm i empiryzm w sprawie uprawnienia indukcji. Rozumowanie przyczynowe według Milla; jego stosunek do indukcji przez proste wyliczenie.

Ćwiczenia i lektura logiczna. W związku z materjałem teoretycznym uprawiano lekturę, w szczególności: Twardowski: „O naukach empirycznych i apriorycznych"; Mill: „Pewniki matematyczne są oparte na doświadczeniu"; Łukasiewicz: „O rodzajach rozumowania"; Arnault: „Definicje wyrazów i definicje rzeczy"; Jevins: „Błędy logiczne"; Mill: „Czy syllogizm przedstawia petitio principii?"; Liard: „Metody badania indukcyjnego według Stuarta Milla".

Psychologja ogólna. Psychologja zmysłów: jakość, intenzywność, trwanie wrażeń zmysłowych; podnieta fizyczna i fizjologiczna; wrażliwość, czułość, próg wrażliwości i próg czułości; podział wrażeń zmysłowych; wrażenia ustrojowe, mięśniowe, dotykowe, temperatury, smakowe, powonienia, słuchowe i wzrokowe; prawo Müllera swoistej energji; prawo Webera i Fechnera. Psychologja uczuć; idjogeniczne i allogeniczne teorje uczuć; teorje Herbarta, Jamesa i Langego; krytyka teoryj Jamesa i Langego; stanowisko Lehmana; teorja bólu wrażeniowego i Wundta; stanowisko Ribota; ogólne prawa życia uczuciowego: prawo irradjacji, kontrastu, następstwa i pogodzenia; prawo Laplace'a i Bernoillego; podział uczuć; stany napięcia i ulgi; podniecenia i uspokojenia u Wundta jako nowy rodzaj jakości; krytyka tego podziału; klasyfikacja uczuć u Ribota; uczucia opisowe i uczucia wartości; uczucia logiczne, etyczne, religijne i estetyczne.

Ćwiczenia psychologiczne. Ćwiczenia z zakresu psychofizyki równolegle z teorją: eksperyment z ciężarkami, połowienie odcinka, doświadczenie na wirownicy z pomiarem wrażliwości i czułości na różne barwy, szeregi odcieni tej samej barwy; cyrkiel Webera, doświadczenie Müller-Luera, Poggendorfa, doświadczenia z zakresu akustyki. Protokoły z ćwiczeń zawierały opis metody przebieg i wyniki doświadczeń. Badanie objawów fizjologicznych uczuć przy pomocy sfigmografu, pneumografu i pletizmografu. Zaznajomienie się z temi przyrządami, badanie odnośnych krzywych na kimografie.

Psychologja wychowawcza. Pojęcie i przedmiot psychologji wychowawczej; jej zadanie i metoda; jej podział; znaczenie uczuć w życiu psychicznem u dorosłego i dziecka; psychologja w związku z pedagogiką, rozwój uczuć u dziecka; charakterystyka życia dziecka; zasady kształcenia uczuć; kształcenie poszczególnych rodzai uczuć u dziecka; znaczenie uczuć ogólnych w wychowaniu.

Pedagogika ogólna. Praktyka a teorja pedagogiczna; psychologja zawodu nauczycielskiego; zadanie nauczyciela ze stanowiska idei pracy; fizyczne, ogólnopsychiczne i moralne kwalifikacje nauczyciela; typ nauczyciela w rozwoju dziejowym; kształcenie zawodowe nauczycieli i organi-

zacja tego kształcenia u nas i zagranicą; pojęcie wychowania; wychowanie w świetle biologji; wychowanie ze stanowiska kultury i jej rozwoju. Dzieciństwo: wiek rozwoju indywidualnego i jego kres; czynniki rozwoju; potrzeba, możliwość i granice wychowania; ogólna formuła psychologiczna wychowania; metodyka i teleologja wychowawcza. Naukę teoretyczną uzupełniały referaty wykonane na podstawie następujących dzieł i rozpraw: Dawid: „O duszy nauczycielstwa"; James: „Pogadanki psychologiczne"; Foerster: „Wychowanie i samowychowanie"; Zarzycki: „Wstęp do pedagogiki"; Mirski: „Idea pedagogiki kulturalnej".

Lektura pedagogiczna. Loecke: „Myśli o wychowaniu"; lekturę poprzedzono wstępem o życiu Locke'a, jego filozofji i pedagogice w związku z dziejami myśli pedagogicznej i o jego wpływie na rozwój pedagogiki europejskiej w XVIII. wieku ze szczególnem uwzględnieniem Polski. Pestalozzi: „Jak Gertruda uczy swoje dzieci"; przy tem rozważano życie i działalność Pestalozziego na tle epoki, związek jego poglądów pedagogicznych z ideami pedagogicznemi XVIII. wieku, jego wpływ na pedagogikę XIX. w. a zwłaszcza na wychowanie przedszkolne, szkolnictwo elementarne i socjologję wychowawczą. W związku z lekturą opracowano następujące referaty: Wychowanie fizyczne według Locke'a i Jędrzeja Śniadeckiego (na podstawie: „Wychowanie fizyczne dzieci"). Wpływ Locke'a na Komisję Edukacyjną a w szczególności na Piramowicza („O powinnościach nauczyciela"). Kara pedagogiczna i Locke'a i Foerstera.

Pedagogika eksperymentalna. Pojęcie i przedmiot pedagogiki eksperymentalnej i jej metody; eksperyment pedagogiczny; materjalne zadania pedagogiki eksperymentalnej; stosunek pedagogiki eksperymentalnej do ogólnych zadań pedagogiki; pojęcie i metoda pedologji: okresy rozwojowe ze szczególnem uwzględnieniem fizycznego rozwoju dziecka; wpływ wstąpienia do szkoły na rozwój fizyczny dziecka; okres dojrzewania; wzrost; ćwiczenia w mierzeniu i opracowywaniu wyników pomiaru wzrostu; tabela średnich, wykresy krzywych, wyniki ogólne; waga; pomiary piersi.

Historja filozofji. Filozofja nowożytna; czas przejściowy: Mikołaj z Kuzy; filozofja renesansu włoskiego i niemieckiego: Marsilus, Agrippa z Nettesheim, Paracelsus i inni; Giordano Bruno, Campanella. Rozwój filozofji prawa; sceptycyzm francuski: Motaigne; mistyka niemiecka: Jakób Boehme; filozofja angielska: Bacon z Verulamu, Hobbes: Kartezjusz; okazjonalizm; Spinoza; Locke; deiści i historja rozwoju etyki; Berkeley; Hume; filozofja wieku oświecenia we Francji; materjalizm i jego główni przedstawiciele. Rousseau; Leibniz; Wolf; Jacobi; Kant.

Historja pedagogiki. Akademja krakowska i jej kolonje; szkolnictwo parafjalne w Polsce; akademja wileńska i zamojska; krytyka humanizmu: Montaigne; pozytywna praca nad reformą: Ratke Komeński; janzeniści: pietyści; Fenelon; Fleury; wpływ racjonalizmu na wychowanie i szkoły; Locke; akademje szlacheckie; szkoły realne; Rollin; oświata i szkoły w Polsce w tym czasie; Stanisław Konarski: Kolegium Nobilium, reforma szkół Pijarów; wiek oświecenia w Europie a szkoły: Condillac; Rousseau; dążności do sekularyzacji szkolnictwa we Francji: La Chalotais, Rolland; fizjokraci; reforma szkolnictwa w Niemczech; filantropiniści, Basedow, Salzmann; Kant; Fryderyk II. a szkolnictwo; Rochow; Felbiger; Kinderman; reforma szkolnictwa w Austrji.

Lektura filozoficzna. Locke: „O rozumie" księga I. (2); Leibniz: „Monadologja" i „Nowa rozprawa" (w wyjątkach).

Rozwinięcie materjału naukowego w półroczu III.

Ćwiczenia logiczne. Powtórzono materjał dotychczas przerobiony uzupełniając szczególnie naukę o nazwach i pojęciach; z lektury przeczytano: Twardowski: „O istocie pojęć"; Liard: „Teorja indukcji Milla (współcześni logicy angielscy); powtórzono teorję dedukcji.

Psychologja ogólna. Szczegółowe kwestje z psychologji zjawisk intelektualnych: różne interpretacje prawa Webera i Fechnera; szczegółowe rozważania nad prawem swoistej energji zmysłów i prawem względności wrażeń zmysłowych; kwestja jakości postaciowych; (Gestaltsqualitäten) pamięć; badania eksperymentalne Ebbinghausa nad pamięcią; geneza psychologiczna pojęć; uwaga; zagadnienie istnienia nieświadomych stanów psychicznych; świadomość w znaczeniu aktualnem i potencjalnem; psychologiczna geneza przestrzeni; teorja empiryczna i natywistyczna; pogląd Berkeleya, teorje asocjacionistów; teorje znaków lokalnych; (Weber, Lotze), Wundt i Helmholz; natywiści: Stumpf, Hering; geneza pojęcia czasu.

Ćwiczenia psychologiczne. Systematyczne eksperymenty dotyczące pamięci, typów pamięciowych, praw kojarzenia; badania nad uwagą: metoda wykreślania liter, liczenia krążków; doświadczenia nad dzieleniem uwagi; doświadczenia nad badaniem wyobraźni (metody Masselona), badanie ogólnego poziomu inteligencji (zdolność określania, porównywanie, klasyfikowanie, kombinowanie).

Psychologja wychowawcza. Życie intelektualne dziecka: ogólne uwagi; analiza i charakterystyka uwagi; jej objawy zewnętrzne u dorosłych i u dzieci; kształcenie uwagi; zainteresowanie; znaczenie wrażliwości zmysłowej w życiu intelektualnem dziecka; kształcenie wrażliwości zmysłów; postrzeganie; pamięć dziecka i jej kształcenie; uczenie się napamięć; wyobraźnia u dzieci; jej kształcenie; kłamstwo u dzieci; myślenie pojęciowe i rozwój pojęciowy dziecka.

Dydaktyka i metodyka. Wiadomości wstępne; materjał nauczania; rozkład materjału, tok nauczania i tok lekcji; formy i metody nauczania; koncentracja; plan nauki i podział godzin; formalne stopnie nauczania; cel lekcji; wykład, opowiadanie i opis; heurystyczne formy nauczania; utrwalenie wiedzy, sposoby jej zastosowania; znaczenie podręcznika; pytania; zadania; skuteczność nauki.

Lektura pedagogiczna. „Ustawa Komisji Edukacji Narodowej", poprzedzone omówieniem działalności Komisji; Piramowicz: „O powinnościach nauczyciela"; pisma Ewarysta Estkowskiego w wyborze.

Pedagogika eksperymentalna. Pomiary czaszki i ćwiczenia w nich; wskaźniki rozwoju fizycznego; wstęp do badania inteligencji dziecka; pojęcie inteligencji; ćwiczenia w badaniu wrażliwości zmysłowej; pomiarów wrażliwości słuchowej; tabele słuchu; ćwiczenia w pomiarach wzroku; tabele wzroku; badanie wrażliwości dotykowej; dotyk a inteligencja; dotyk a znużenie; znużenie w szkole; postrzeganie i metody badania postrzegania; badanie uwagi u dzieci; badanie typów ich pamięci, jej łatwości i trwałości; badanie skojarzeń i odtwarzania wyobrażeń u dzieci.

Historja filozofji. Filozofja w XIX. w.: Fichte, Schelling, Hegel, Fries; Beneke, Schleiermacher, Herbart, Schopenhauer, Feuerbach: filozofja francuska: Main de Biran. Cousin, Comte; filozofja w Anglji: Bentham, Mil. Materjalizm: Moleschott, Vogt, Darwin. Spencer, Fechner, Lotze.

Historja pedagogiki. Komisja Edukacji Narodowej; Piramowicz; neohumanizm; Herbart i jego szkoła; prądy pedagogiczne w pierwszej połowie XIX. w.

Lektura filozoficzna. Kant: „Prolegomena" (w całości).

Rozwinięcie materjału w IV. półroczu.

Ćwiczenia psychologiczne. Opracowanie referatów i samodzielne badania z różnych dziedzin psychologji według wyboru uczestników; szczególne uwzględnienie psychologji myślenia.

Psychologja wychowawcza. Nauka o popędach; ruchy zmechanizowane, instykt; pożądania a ruchy dowolne; pożądania a wychowanie; rozwój woli i kształcenie jej u dziecka.

Metodyka. Nauczanie przedmiotów szkoły powszechnej; ćwiczenia praktyczne i hospitowanie lekcyj szkolnych w szkołach powsz.; programy szkoły powszechnej i ich wykonanie; prowadzenie konferencyj metodycznych w sem. nauczycielskich; zagadnienia kształcenia nauczycieli.

Lektura pedagogiczna. Dewey: „Szkoła i dziecko"; Foerster: „Szkoła i charakter"; Wetekamp: „Samodzielność i radość twórcza w wychowaniu i nauczaniu". Referaty według wybranych tematów przez uczestników.

Pedagogika eksperymentalna. Badania uczuć; uczucia zmysłowe, uczucia wyższe, estetyczne, logiczne, etyczne i ich rozwój u dzieci; współczucie, obawa, gniew, współzawodnictwo; tabele psychologiczne.

Historja pedagogiki. Pedagogika drugiej połowy XIX. w. i czasów najnowszych; referaty na tematy wybrane przez uczestników.

Lektura filozoficzna. Kulpe: „O zadaniach i kierunkach w filozofji", t. I. z. II. zagadnienia epistemologiczne i metafizyczne.

Metodyka przedmiotów pedagogicznych. Przedmioty pedagogiczne w programie seminarjów nauczycielskich; ich zadanie, materjał naukowy; stosunek do innych przedmiotów nauczania; metodyka nauczania psychologji, logiki, dydaktyki, historji pedagogiki; lekcje przykładowe w tych przedmiotach przeprowadzane przez uczestników; omawianie ich na wspólnych konferencjach.

Skład grona nauczycielskiego

Nadzór nad nauką na Państwowem Studjum Pedagogicznem sprawował wiz. dr. Kazimierz Sośnicki; kierownikiem był prof. Władysław Müller. Nauki udzielali następujący wykładowcy:

Müller Władysław:

historja filozofji i wstęp do filozofji w r. 1923/4 półr. I. i II. kurs 1.; w r. 1924/5 półr. I. i II. kurs 1. i 2., w r. 1925/6 półr. I. i II. kurs 1. i 2.

historja pedagogiki: w r. 1923/4 półr. I. i II. kurs 1., w r. 1924/5 półr. I. i II. kurs 1. i 2., w r. 1925/6. półr. I. i II. kurs 1. i 2.

lektura filozoficzna: w r. 1924/5 półr. I. i II. kurs 1. i 2., w r. 1925/6 półr. I. i II. kurs 1. i 2.

logika i ćwiczenia logiczne: w r. 1925/6 półr. II. kurs 1. i 2.

organizacja szkolnictwa współczesnego w Polsce i zagranicą: w r. 1925/6 półr. II. kurs 2.

Dr. Ajdukiewicz Kazimierz, doc. uniw., prof. gimn.:

logika i ćwiczenia logiczne: w r. 1923/4 półr. I. i II. kurs I. w r. 1924/5 półr. I. i II. kurs 1. i 2., w r. 1925/6 półr. I. kurs 1. i 2.

Dr. Jaxa-Bykowski Ludwik, prof. akadem. weteryn. doc. uniw.:

dydaktyka ogólna: w r. 1924, 5 półr. I. i II. kurs 2.;

pedagogika eksperymentalna: w r. 1925/26 półr. I. i II. kurs 1. i 2.

Dancewicz Stefan, insp. szkół.:

pedagogika eksperymentalna w r. 1923/4 półr. II. kurs 1.; w r. 1924/5 półr. I. i II. kurs 1. i 2.;

psychologja wychowawcza: w r. 1923/4 półr. II. kurs 1.; w r. 1924/5 półr. I. i II. kurs 1. i 2.; w r. 1925/6 półr. I. i II. kurs 1. i 2.

Dr. Ingarden Roman, doc. uniw., prof. gimn.:

lektura filozoficzna w r. 1925/6 półr. I. kurs 1. i 2.

Jasiewicz Szczęsny, dyr. gimn.:

dydaktyka ogólna w r. 1925/6 półr. I. i II. kurs 2.

Dr. Koskowski Włodzimierz, doc. uniw.:

higjena i fizjologja w r. 1923/4 półr. I. kurs 1.

Dr. Kreutz Mieczysław, asyst. uniw., współdziałał przy ćwiczeniach psychologicznych w r. 1923/4.

Dr. Mirski Józef, prof. gimnaz.:

pedagogika ogólna i lektura pedagogiczna w r. 1923/4 półr. I. i II. kurs 1.; w r. 1924/5 półr. I. i II. kurs 1. i 2.; w r. 1925/6 półr. I. i II. kurs 1. i 2.

Patocki Stefan, prof. W. K. N.:

metodyka przedmiotów szkoły powszechnej i ćwiczenia: w r. 1924/5 półr. II. kurs 2.

Dr. Scheuring Herman, doc. uniw.:

higjena i fizjologja w r. 1925/6 półr. I. kurs 1.

Smolicki Wojciech, dyr. semin. naucz.:

metodyka przedmiotów szkoły powsz. i ćwiczenia: w r. 1925/6 półr. II. kurs 2.

Dr. Sośnicki Kazimierz, wiz. szkół:

lektura filozoficzna w r. 1923/4 półr. I. i II. kurs 1.

metodyka przedmiotów pedagogicznych w r. 1924/5 półr. II. kurs 2.: w r. 1925/6 półr. II. kurs 2.

Dr. Zawirski Zygmunt, doc. uniw. prof. gimn.:

psychologja ogólna i ćwiczenia psychologiczne w r. 1923/4 półr. I. i II. kurs 1.; w r. 1924/5 półr. I. i II. kurs 1. i 2.; w r. 1925/6 półr. I. i II. kurs 1. i 2.

Kierownik Władysław Müller był przydzielony ze szkolnictwa średniego na Państwowe Studjum Pedagogiczne, celem pełnienia tam obowiązków przez cały czas istnienia Studjum; dr. Zawirski Zygm. został przydzielony w latach 1924/5 i 1925/6. Dr. Ajdukiewicz Kaz. i Dr. Mirski Józef uzupełniali w latach 1924/5 i 1925/6 niepełny wymiar zajęć w szkole średniej nauczaniem na Studjum.

Wynagrodzenie prelegentów na Studjum, którzy nie byli przydzieleni i nie korzystali z innych ulg gdzieindziej, wynosiło w latach 1923—1925 po 60 mnożnych wzgl. punktów za godzinę tygodn., zaś w r. 1925/6 po 120 punktów mies. za 1 godz. wykładową u profesorów wyższych uczelni, po 80 punktów dla profesorów gimnazjów i po 60 punktów dla wszystkich za 1 godz. ćwiczeń lub lektury.

Czynności woźnych na Studjum pełnili: w r. 1923/4 Sawaryn Stanisław, w latach 1924/5—1925/6 Ragan Roman.

Przyjęcie na Studjum.

Przyjęcie na Studjum było uregulowane w następujący sposób:

Początkowo Studjum było przeznaczone wogóle dla nauczycieli, którzy mieli udzielać nauki w seminarjach naucz.; ówczesne bowiem przepisy nie wymagały jeszcze od nauczycieli seminarjów specjalnych kwalifikacyj; gdy jednak tymczasem kwalifikacje te zostały uregulowane i zrównane z kwalifikacjami dla nauczycieli szkół średnich, ograniczono też przyjęcie na Studjum tylko do nauczycieli takich, którzy mieli prawo do dopuszczenia do egzaminu uproszczonego. W ten sposób niedługo po powstaniu swem Studjum stało się instytucją, której celem było przygotować kandydatów do tego egzaminu z przedmiotów pedagogicznych; przyjmowano więc obok innych kandydatów przeważnie nauczycieli szkół powszechnych względnie studentów filozofji, spełniających wymagania ustawy o egzaminach uproszczonych. Wskutek tego warunki przyjęcia były następujące: 1) ukończenie przed 1. stycznia 1923 r. 25 lat życia; 2) odbycie przed 1. stycznia 1923 r. trzechletniej zadowalniającej praktyki nauczycielskiej z czego co najmniej dwa lata w szkołach średnich ogólno-kształcących lub w seminarjach nauczycielskich, albo odbycie przed tym terminem wybitnej praktyki nauczycielskiej w gimnazjach, seminarjach nauczycielskich lub szkołach powszechnych; 3) posiadanie świadectwa z pomyślnego odbycia egzaminu na Wyższym Kursie Nauczycielskim, egzaminu wydziałowego lub matury gimnazjalnej; 4) wykazanie się zainteresowaniem i pewnym przygotowaniem w przedmiotach pedagogicznych; 5) zobowiązanie do sześcioletniej, a od r. 1925/6 do czteroletniej służby w tej szkole, do której władze szkolne kandydata przeznaczą. Ponadto Kuratorjum zastrzegło sobie prawo usunięcia uczestnika kursu z ważnych powodów, a zwłaszcza jeżeli kandydat nie czynił zadość wymaganiom w nauce.

Kandydaci przyjęci z państwowych szkół otrzymywali urlopy płatne na czas trwania nauki; urlopowanych nauczycieli z okręgu lwowskiego nie mogło być jednak więcej niż 15 na jednym kursie; do otwarcia kursu wymagano, aby ogólna ilość kandydatów wynosiła przynajmniej 24. Zasady te jednak stosowano w całej pełni dopiero od r. 1924/5.

Kandydaci, przyjęci na Studjum, zobowiązali się pisemnie do spełnienia następujących warunków: 1) do przestrzegania regulaminu Studjum Pedagogicznego, 2) do nieobejmowania bez porozumienia się z kierownictwem Studjum żadnego zajęcia ubocznego, 3) do pracy w szkołach wskazanych przez Ministerstwo w ciągu lat sześciu (wzgl. czterech), licząc od ukończenia Studjum, pod rygorem zwrotu kwot, jakie otrzymali w czasie pobytu na Studjum ze skarbu Państwa.

Grono nauczycielskie na Studjum odbywało dwa razy w półroczu, a mianowicie w połowie półrocza i z jego końcem konferencje okresowe, na których omawiano sprawy wykonania programu kursu, postępy w nauce czynione przez uczestników, oraz inne sprawy związane z nauką na Studjum.

Po ukończeniu Studjum uczestnicy otrzymywali zaświadczenia. Początkowo w ramach organizacji Studjum zawierał się także egzamin końcowy, którego regulamin podano w Dzienniku Urzędowym K. O. S. L. (w r. 1925 nr. 12.). Ponieważ jednak uczestnicy mieli przystąpić do egzaminu uproszczonego — co dopiero w ciągu istnienia Studjum ostatecznie zostało ustalone, taki egzamin końcowy stał się zbyteczny.

W r. szkoln. 1923/4 rozpoczęło Studjum ogółem 27 osób jako kurs pierwszy; kurs drugi w tej serji w r. 1924/5 ukończyło 18 osób, a mianowicie:

L.p.	Imię i nazwisko	rok ur.	rel.	nauczyciel szkoły	studja	urlop
1	Assing Genowefa	1895	rz.-k.	Czerkasy powiat Lwów	egz. wydz. z grupy język.-hist.	płatny
2	Bagier Władystaw	1893	„	Skałat	WKN. geogr.—przyr	„
3	Brolikowa z Kunachów Marja	1893	„	Sokal	egz. wydz.	„
4	Chruściel Stanisław	1894	„	Lwów	W. K. N. mat.—fiz.	„
5	Emmerich Stanisław	1890	„	Sambor semin.	W. K. N. geogr.—przyr.	„
6	Grabikowska Helena	1885	„	Brzeżany semin.	egz. wydz. język—hist.	„
7	Halaszyńska Marja	1888	„	Czortków	W. K. N. geogr.—przyr.	„
8	Janellówna Walerja	1883	„	Lwów Państw. kursy naucz.	egz. wydział. jęz. hist., uniwersytet	„
9	Jaworska Zofja	1887	„	Kołomyja sem. żeń.	egz. wydz. i liceum żeń.	„
10	Kudlanka Stefanja	1895	„	Bratkowice pow. Rzeszów	W. K. N. geogr.—przyr.	„
11	Lewicka Kazimiera	1893	„	„	„	„
12	Lubczyński Józef	1880	„	Lwów semin. męskie	egz. wydz. mat.—przyr.	„
13	Łysiakowa z Rudnickich Milena	1892	gr.-k.	Lwów semin. ruskie	uniwersytet	„
14	Pokiziakówna Marja	1896	rz.-k.	Lwów	W. K. N. rys.-praca ręcz.	„
15	Sokołowski Jan	1895	„	Czortków	„	„
16	Sożyński Rudolf	1889	„	Lwów	W. K. N.	„
17	Wójcikówna Jadwiga	1884	„	Lwów semin. żeńskie	egz. wydz. jęz. hist., uniwersytet	„
18	Żmurkówna Eugenja	1882	„	St. Sambor	W. K. N. rys.-praca ręcz.	„

W r. 1924/5 w drugiej serji przyjęto ogółem 34 osób na kurs I; serja ta ukończyła II kurs studjum w następującym składzie:

L.p.	Imię i nazwisko	rok ur.	rel.	nauczyciel szkoły	studja	urlop	uwaga
1	Babiak Jan	1898	gr.-k.				student uniwer.
2	Chemiński Władysław	1892	rz.-k.	Lwów	egz. wydz.	płatny	
3	Cwenar Stanisław	1893	"	Słochynie p. Sambor	egz. kwalif.	"	
4	Grabowski Adam	1885	"	Lwów	egz. wydz. język—hist.	"	
5	Holocher Antoni	1902	"				"
6	Jakobsche Br.	1902	"				"
7	Jankiewiczówna Zenona	1901	"	Macoszyn p. Żółkiew		"	
8	Jeżowska Janina	1902	orm.-k.				studentka uniw.
9	Kijanowska Anna	1900	rz.-k.	Lwów pryw. szk. S. Sakramentek	W. K. N.		naucz. szkoł. pryw.
10	Koblańska Zofja	1902	gr.-k.				studentka uniw.
11	Kotowiczówna zam. Turczynowa Antonina	1894	rz.-k	Lwów	egz. wydz. mat.-przyr	"	
12	Łanowy Wincenty	1885	"	"	gimn. 4 półr. uniwersytet	"	
13	Majewski Ludwik	1885	"	"	egz. wydz. mat.-przyr	"	
14	Mikolajska Stefania	1893	"	"	egz. wydz. absol. uniwersytetu	"	
15	Mirkiewicz Stanisław	1900	"	Korzec okr. wołyński		"	
16	Nykiel Antoni	1901	"				absolwent uniw.
17	Piątkiewicz Edward	1902	"				student uniwer.
18	Pietrakiewicz Antoni	1887	"	Zaleszczyki	egz. wydz	"	
19	Piliński Stanisław	1888	"	Drohobycz	egz. wydz. mat.-przyr.	"	
20	Podolak Alfred	1889	"	Żółkiew	egz. kwalif.	"	
21	Podolińska Malwina	1892	"	Sambor	"	"	
22	Rzyha Andrzej	1885	"	Kamionka Strumiłowa	egz. wydz. język—hist.	"	
23	Sakaluk Paweł	1890	"	Tarnopol sem.	W. K. N. rys.-praca ręcz.	"	
24	Soboltówna Wanda	1890	"	Lwów	egz. wydz. język.-hist.	"	
25	Strzelecki Józef	1885	"	Monasterzyska pow. Buczacz	egz. wygz. język—hist.	"	
26	Szafrański Franciszek	1886	"	Tarnopol sem.	W. K. N. rys.-praca ręcz.	"	
27	Wandycz Wiktor	1891	"	Wolsztyn sem. okr. poznański		"	
28	Węglewski Walerjan	1894	"	Sokoły okr. białostocki		"	
29	Wysocka Janina Wiktorja	1903	"				studentka uniw.

Na kurs I. w r. 1925/6 w trze iej serji przyjęto 23 osoby; kurs ten, który z powodu zwinięcia Studjum dalej już nie był uruchomiony w r. 1926/7, ukończyły

L.p.	Imię i nazwisko	rok ur.	rel	nauczyciel szkoły	studja	urlop
1	Bourdou Marja	1890	rz.-k.	Pysznica pow. Nisko	egz. wydz.	płatny
2	S. Ciorochówna Stefania	1894	gr.-k.	Lwów Sem. SS Bazyljanek	"	
3	Chmura Jan	1892	rz.-k.	Krotoszyn sem. (okr. poznański)	W. K. N.	"
4	Fiutowski Adam	1893	"	Ostrowiec sem. (okr. poznański)	egz. dojrz. gim. 3 lata uniwer.	"
5	Gąska Piotr	1893	"	Ropczyce (okr. krakow.)	W. K. N.	"
6	Iskierka Nikodem	1896	"	Sosnowiec sem. (okr. warszawski)	"	"
7	Jarmulski Emil	1897	"	Uszkowice p. Przemyślany	"	"
8	Jasicki Józef	1885	"	Bobrek sem. (Śląsk)	egz. wydz.	"
9	Joch Antoni	1891	"	Tarnopol sem.	"	"
10	Leiksnerówna Stefania	1897	"	Grodno sem. (okr. białostocki)	W. K. N.	"
11	Letniowski Paweł	1886	"	Pawłosiów pow. Jarosław	"	"
12	Mazurski Marcin	1892	"	Bóbrka	"	"
13	Michalski Antoni	1887	"	Koźmin sem. (okr. poznański)	"	"
14	Sędzierska Leokadja	1896	"	Inowrocław sem. (okr. poznański)	egz. wydz.	"
15	Sołtysik Dominik	1897	"	Nowe Miasto (okręg poznański)	"	"
16	Tomasikówna Stanisława	1888	"	Kraków	"	"
17	Wilantowicz Łucjan	1897	"	Szczuczyn (okr. białost.)	W. K. N.	"
18	Zacharjasiewicz Marjan Alojzy	1898	"	Wolsztyn gimn. (okr. poznański)	Inst. wych. fiz.	"
19	Zarzycki Józef	1888	"	Drohobycz	egz. wydz.	"

Do dnia 31 grudnia 1928 r. przystąpiło ogółem do egzaminu uproszczonego 29 osób.

Wynik tego egzaminu był następujący:

postęp:	b. dobry	dobry	dostateczny	reprobowano	ogółem
mężczyzn:	3	5	7	—	15
kobiet:	4	6	2	2	14
razem:	7	11	9	2	29

Egzamin uproszczony złożyły następujące osoby z pośród nauczycieli szkół państwowych, którzy normalnie ukończyli I. i II. Studjum: 1) Assing Genowefa, 2) Bagier Władysław, 3) Chruściel Stanisław, 4) Cwenar Stanisław, 5) Emmerich Stanisław, 6) Grabikowska Helena, 7) Grabowski Adam, 8) Hałaszyńska Marja, 9) Janellówna Walerja, 19) Kudlanka Stefanja, 11) Lewicka Kazimiera, 12) Lubczyński Józef, 13) Łysiakowa z Rudnickich Milena 14) Majewski Ludwik, 15) Mikołajska Stefanja, 16) Pietrakiewicz Antoni 17) Piliński Stanisław, 18) Pokiziakówna Marja, 19) Rzycha Andrzej, 20) Sakaluk Paweł, 21) Soboltówna Wanda, 22) Sokołowski Jan. 23) Sożyński Rudolf, 24) Strzelecki Józef, 25) Węglewski Walerjan, 26) Wójcikówna Jadwiga, 27) Żmurkówna Eugenja.

Z dopuszczonych do egzaminu uproszczonego nie przystapiło do niego do końca roku 1928 cztery osoby. Z pomiędzy naucz. dopuszczenia do egzaminu nie uzyskały 4 osoby; studenci uniwersytetu, którzy ukończyli Studjum, zdają normalny egzamin magisterski lub naukowy.

Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego.
Odbito w drukarni i litografji Piller-Neumanna we Lwowie, ul. Łyczakowska 3.